

DARBININKAS

Vol. LXXXVI, Nr. 15
April - Balandis 13, 2001 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

- Lietuvos Seimas nesikreipė į Konstitucinį Teismą dėl įstatymo, ribojančio pensijų dirbantiems pensininkams mokėjimą, o parlamentui bus siūlomi du alternatyvūs Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo pataisų variantai dėl dirbantiems pensininkams mokamų pensijų dydžio. Viena jų bus siūloma visą pensiją mokėti pensininkams, kurie gauna tik iki pusės - 215 litų - minimalios mėnesio algos (MMA), kitame - neriboti pensijos dydžio, jei pensininko alga neviršija 1 MMA (430 litų).

- "Lietuvos jūrų laivinykystė" ("Lisco") administracija dėl padažnėjusių girtuokliavimo atvejų ketina sugriežtinti drausmės ir elgesio taisykles. Kaip pranešė "Lietuvos rytas", "Lisco" vadovybė nusprendė į Vokietijos ir Švedijos uostus plaukiojančių keltų igulų blaivumą tikrinti alkokoteriais. Tokią tvarką ketinama įteisinti visuose "Lisco" motorlaiviuose.

- Per pirmuosius tris šių metų mėnesius Lietuvoje nustatyti 27 nauji žmogaus imunodeficitu viruso (ŽIV) atvejai, iš kurių beveik pusė - Klaipėdoje. Lietuvos AIDS centro gydytojas Giedrius Likatavičius BNS korespondentui sakė, kad šiais metais Klaipėdoje nustatyta 12 naujų infekuotųjų ŽIV atvejai, iš kurių - keturios moterys.

- Rusija atšaukė nuo kovo 29 d. galiojusį draudimą importuoti pieno, mėsos ir žuvies produktus iš Baltijos valstybių bei kai kurių kitų Europos šalių. Rusijos veterinarijos tarnybos įsakymu nuo balandžio 9 d. į Rusiją leista įvežti žuvį bei jos produktus, paukštieną, mėsos ir pieno produktus iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Lenkijos, Čekijos, Slovakijos Vengrijos, Bulgarijos, Rumunijos, Norvegijos ir Islandijos. Taip pat panaikintas draudimas gyvulininkystės produkcijos tranzitui iš trečiųjų šalių per Lenkijos, Lietuvos, Latvijos bei Estijos uostus ir šių valstybių teritorijas.

- Kretingoje prieš trejus metus vokiečių įkurta privati bendrovė "Ostsee Fisch" tapo viena stabiliausiai dirbančių miesto įmonių. Į biudžetą ji sumoka apie 0.5 mln. litų fizinio pajamų mokesčio. Laiku atsiskaito su elektros tiekėjais ir darbuotojais. Paprastą darbą dažniausiai dirbančios moterys "i rankas" gauna apie 600 litų. Už kai kuriuos darbus mokama po 1000 litų. Įmonėje gaminami įvairūs žuvies sukinukai, užpildinti su priedais, rūkytų žuvų bei kitokie gaminiai. Iš Vokietijos dažnai atvykstantis direktorius bei jo atstovas Kretingoje patenkinti moterų darbų. Iš pradžių įmonėje dirbo 60 žmonių, dabar - jau 200. Netrukus ketinama statyti naują cechą ir priimti daugiau darbuotojų. Savo produkciją "Ostsee Fisch" veža į Europos Sąjungos valstybes, JAV, Australiją, Izraelį.

RUSIJOS DŪMOS EKSPERTAS PILA PAMAZGAS ANT LIETUVOS

Rusijos Valstybės Dūmos ekspertas apkaltino Lietuvą rusų diskriminacija bei Rusijos interesų niekinimu, akivaizdžiai interpreduodamas faktus. Valstybės Dūmos Energetikos, transporto ir ryšių komiteto ekspertas Aleksej Plotnikov laikraštyje "Nezavisimaja gazeta" rašo, esą Lietuva rusų atžvilgiu vykdo "tą pačią diskriminacinę nacionalinę politiką" kaip ir Latvija bei Estija, tik daro tai "labiau slap- tai ir nepastebimai".

Jis kaltina Lietuvą vykdančią kryptingą vietos rusų asimiliacijos politiką, piktnasi pastangomis atsikratyti sovietinio palikimo, siekiais tapti NATO nare ir parama Baltarusijos opozicijai.

Anot A. Plotnikovo, lietuviai siekia sukurti "vienatautę lietuvišką valstybę, kurioje nėra vietos nevietinėms tautinėms mažumoms".

Tokius teiginius jis mėgina pagrįsti, kaip argumentą nuro-

dydamas Lietuvoje veikiantį valstybinės kalbos įstatymą, teigiantį, kad raštvedyba Lietuvoje vedama valstybine lietuvių kalba, taip pat ir tai, kad aukštąjį išsilavinimą rusų kalba Lietuvoje galima gauti tik Vilniaus pedagoginiame universitete.

A. Plotnikov įtikinėja, kad net rusiškose bendrojo lavinimo mokyklose Lietuvoje verčiama naudoti lietuvių kalbą, klasių pavadinimai užrašomi lietuviškai.

Ekspertas piktnasi Lietuvos vadovybės neva vykdomą "atvira antirusišką" politiką, Rusijos interesų nepaisymu siekiant narystės NATO, reikalavimu atlyginti sovietų okupacijos žalą, nenoru pasirašyti ilgalaikę tranzito į Kaliningrado sritį sutartį ir paramą demokratinei Baltarusijos opozicijai.

Panašius kaltinimus Lietuvai A. Plotnikov kategorišku tonu išdėstė ir kovo 29 dieną Maskvoje vykusiose Lietuvos ir

Rusijos politologų apskritojo stalo diskusijose. Jo pasisakymą, kaip demagoginį, tuomet sukritikavo kiti Rusijos atstovai.

A. Plotnikov taip pat grasiai reiškė nepasitenkinimą, kai minėtose diskusijose po Lietuvos delegacijos protestų nebuvo leista dalyvauti Lietuvoje nuteistam, bet nuo teisingumo Maskvoje pasislėpusiam 1991 metų sausio 13-osios perversmininkui Stanislavui Mickevičiui.

Šie demaršai vyko Maskvoje viešint prezidentui Valdui Adamkui ir skambant abiejų pusių pareiškimams apie gerą kaimynystę.

Lietuva laikoma sėkmingiausiais ir trijų Baltijos šalių išsprendusi rusakalbių pilietybės ir kitas jų teisių užtikrinimo problemas. Lietuvos santykiai su Rusija taip pat vertinami kaip geresni, nei Latvijos ir Estijos. BNS

PRISTATOMA PIRMA LIETUVIŲ AUTORIAUS KNYGA APIE EUROPOS SĄJUNGĄ

Pastaruosius trejus metus Briuselyje dirbęs Lietuvos diplomatas Algirdas Paleckis balandžio 10 d. pristatė savo knygą "Ties Europos greitkelio (Briuselio užrašai)". Tai pirmoji tokio pobūdžio lengva, publicistiniu stiliumi parašyta lietuvių autoriaus knyga apie Europos Sąjungą.

Knygoje stengiamasi prieinamai paaiškinti Europos vienijimosi abėcėlę, pažvelgti į Briuselio užkuliusius, supažindinti su eurotarnautojų gyvenimu, taip pat išsklaidyti kai kuriuos mitus apie Europos Sąjungą. Knyga išleista įgyvendinant Švedijos finansuojamą "Baltijos metų 2000" programą.

Balandžio 9 d. įvykusiame pristatyme pasisakė vyriausiasis derybininkas dėl Lietuvos narystės Europos Sąjungoje Petras Auštrevičius, Švedijos ambasadorius Lietuvoje Jan Palmstieris, Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto docentas Gediminas Vitkus. ELTA

LIETUVOS KONSERVATORIAI NORI SUJUNGTI VILNIŲ IR KAUNĄ

Lietuvos Seimo narys konservatorių Jurgis Razma, sumanęs perkelti iš Vilniaus į Kauną Žemės ūkio ministeriją, teigia, kad tai tik pradžia įgyvendinant pačių Vilniaus ir Kauno miestų sujungimo projektą.

Buvęs Seimo kancleris, dabartinis Konservatorių frakcijos Seime narys J. Razma, tobulindamas Vyriausybės įstatymą, užregistravo jo pataisas, kuriose, be kitų, siūlo perkelti į Kauną Žemės ūkio ministeriją. Pastarąjį siūlymą J. Razma grindžia kai kurių Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VGTU) profesorių idėja dėl Vilniaus ir Kauno miestų jungties kūrimo. Pasak J. Razmos, norint Lietuvoje turėti bent vieną didelį miestą, pretenduojantį į aukš-

čiausią Europos miesto kategoriją, galima būtų pagalvoti ir apie Vilniaus bei Kauno jungtį. "Man patiko ši idėja, pagal kurią Vilnius ir Kaunas būtų tarsi vienas miestas, sujungtas greitojo transporto arterijomis, su palei jas suformuotais mažesniais miesteliais, - visai rimtai dėstė J. Razma. - Judant ta kryptimi, racionalu į Kauną perkelti vieną kitą valdžios įstaigą".

Parlamentaro teigimu, jo pateiktose Vyriausybės įstatymo pataisose apie šios idėjos konkretų įgyvendinimą dar nekalbama. Pasak J. Razmos, išsamiau aptarti apie miestų jungimąsi bus galima svarstant Seime apskritųjų reformos įstatymą.

Konservatorius nemano, kad

įgyvendinant miestų sujungimą, tam pririnktų daug pinigų. "Reikia skaičiuoti, kiek toks junginys išloštų investicijų požiūriu, - sakė jis. - Be to, magistrales tarp miestų modernizuoti reikėtų bet kuriuo atveju".

Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko Kęstučio Glavecko manymu, mintis į Kauną perkelti kai kurias valdžios įstaigas yra pagrįsta. "Viskas įmanoma. Kad vieną kitą ministeriją reikėtų išmesti iš Vilniaus, tikrai pritarčiau", - sakė K. Glaveckas.

Pasak jo, miestų jungimas į didesnius darinius galėtų būti tik tolimesnės ateities planai. "Gal taip po 50 metų ir bus", - svarstė Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas. TVNet

MASKVOJE REGISTRUOTA VAKARŲ ŠALIMS ŠIURPĄ KELIANTI ASOCIACIJA "XXI VĖK" LEIDŽIA ŠAKNIS IR LIETUVOJE

Vienas įtakingiausių "XXI vek" ("XXI amžius") veikėjų Anzor Kikilišvili yra investavęs į nekilnojamąjį turtą Vilniuje apie 3 milijonus litų. Šios investicijos skiriamos mažametei A. Kikilišvilio dukteriai Anastasijai. Nuolatiniai "XXI vek" vadovo vizitai į Vilnių taip pat siejami su vaiko lankymu.

"Lietuvos ryto" žiniomis, būdamas Vilniuje A. Kikilišvilis skiria laiko ir verslo reikalams. Jis ne kartą buvo pastebėtas tarp žmonių, siejamų su garsiaja "Vilniaus brigada".

Prieš dvyliką metų įkurta asociacija formaliai atrodo kaip visai normalus kelių dešimčių įmonių, organizacijų, firmų susivienijimas, sukurtas koordi-

nuoti jų užsienio ekonomikos veiklą.

Tuo tarpu Rusijos ir Vakarų teisėsauga "XXI vek" apibūdina kaip įtakingą ir plačiai išsišakojusį kriminalinį susivienijimą, pastaruoju metu ieškančią kelių į buvusias SSRS respublikas.

Su šiuo vardu siejama pelningiausių verslų kontrolė, ji įtariama narkotikų, kultūros vertybių ir dirbinių su brangakmeniais kontrabanda.

Tačiau kalbant apie "XXI vek" visada pabrėžiama, kad tai - rafinuoti, sunkiai nustatomi nusikaltimai, į kuriuos įtraukiami ir sprendimus priimančios politikai ar pareigūnai.

TVnet

LIETUVIŲ PIANISTŲ KONCERTAS WASHINGTONE

Gabrielius Alekna, Andrius Žlabys, Sonata Deveikytė-Zubovienė ir Rokas Zubovas, keturi jauni talentingi lietuviai pianistai, jau spėję išgarsėti ir Jungtinėse Amerikos Valstijose, š.m. balandžio 17 d., antradienį, Frances and Arman Hammer auditorijoje, Corcoran Gallery of Art (500 17th Street, NW, Washington, D.C.) atliks klasikinės piano muzikos koncertą. Koncerto pradžia - 7 val. vak. Po koncerto - neoficialus priėmimas su lietuviškais skėnėtais. Įėjimas - 16 dol. asmeniui (12 dol. - Corcoran nariams). Bilietų informacija - tel. 202 639-1770.

LR ambasados Washingtonė inform.

"Kristaus nuėmimas nuo kryžiaus" Rosso Fiorentino paveikslas

Sveiki sulaukę Šv. Velykų!

LIETUVOS VYRIAUSYBĖ TĘSIA NESKAIDRŲ PRIVATIZAVIMĄ

Socialdemokratinės opozicijos vadovo Vytenio Andriukaičio nuomone, nepaisant rinkminių pažadų, o neretai ir valstybės interesų, Rolando Pakso Vyriausybė tęsia neskaidraus privatizavimo vą. Balandžio 9 d. spaudos konferencijoje jis sakė, kad Vyriausybė, nepaisydama Seimo nutarimo bei Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo, iki šių metų kovo 31 d. nepateikė Seimui strateginių įmonių sąrašo. "Nuolat skubinamas šalies įmonių išpardavimas tik patvirtina nuogastavimus, kad tai daroma sąmoningai", - pažymėjo V. Andriukaitis.

Socialdemokratų manymu, ypač "Lisco", Lietuvos taupomojo banko, kitų strateginių šalių įmonių pardavimas dažniausiai tų pačių šalių investuotojams negali būti net ir vadinamas privatizavimu ar investicijų pritraukimu tikrąja žodžio prasme. "Tai - tolimesnis, dar konservatorių pradėtas ekonomikos monopolizavimas, dėl ko daugiausia nukentčia nacionalinio kapitalo, o ypač smulkaus ir vidutinio verslo, šiuo atveju - ir vežėjų ar indėlininkų, interesai, auga nedarbas", - sakė V. Andriukaitis spaudos konferencijoje. ELTA

ŽYDAI PER VELYKAS PRISIMINĖ ISTORIJĄ IR DABARTĮ

Balandžio 6 d. Lietuvos žydai pradėjo švęsti aštuonias dienas trukiančią Pesach šventę - žydų Velykas. Pesach - laisvės šventė, menanti, kaip ši tauta, vedina pranašo Mozės, daugiau kaip prieš tris tūkstantmečius ištrūko iš Egipto vergovės, 40 metų klajojo po Sinajaus dykumą į Pažadėtąją žemę - Izraelį, Sinajaus kalne gavo dešimt Dievo įsakymų ir

Šventąją Torą - Senojo testamento penkiaknygę.

Per ritualinę vakarienę (seder) vyriausiasis amžiumi skaito Hagad - sakmę apie vergiją Egipte, iškovotą laisvę, klajones, Viešpatį, pasišaukusį Mozę ant Sinajaus kalno, gieda psalmes ir maldas.

Vakarienei patiekiami specialiniai patiekalai, primenantys (nukelta į 7 psl.)

Velykų džiaugsmo ir paguodos
visiems lietuviams!

BENEDIKTAS JURČYS, OFM
Pranciškonų Provincijolas

KRISTAUS PRISIKĖLIMO ŠVENTEJE

mieliems mūsų skaitytojams, bendradarbiams
ir dosniems mūsų rėmėjams linkime skaidraus
Velykų džiaugsmo ir geriausios kloties.

DARBININKO redakcija ir administracija

Pavasaris Vilniuje

V. Kapočiaus nuotr.

Vis daugiau naujų automobilių Lietuvoje perkama išsimokėtinai

Lietuvoje populiarėja naujų automobilių pardavimas išsimokėtinai. Per pirmus du šiuo metų mėnesius tokiu būdu parduota 318 automobilių, tai yra 79 % daugiau nei per-

nai tuo pačiu metu, arba 34% visų parduotų naujų automobilių. Tačiau Latvijoje ir Estijoje automobilių pirkimas išsimokėtinai paplitęs labiau - apie 70%. **Respublika**

Žvilgsnis iš Lietuvos į kai kurias Lietuvos problemas

Violeta VILKAUSKAITĖ

Pasaulio bankas atliko korupcijos mastų tyrimą pereinamojo laikotarpio valstybėse. Lietuvos rezultatai, sakyčiau, liūdni, tačiau jokių būdu nestebinantis. Patys puikiai žinome, kur gyvename. Tiesiog buvome priversti dar kartą suklusti.

Lietuvos verslo įmonės net 3% kasmetinių pajamų išleidžia kyšiams valdininkams. Atrodo, kad ši situacija visiškai tenkina pačius valdininkus, galbūt todėl situacija ir nesikeičia į gerąją pusę. Kaip galėtų keistis? Ogi visai paprastai. Paimkime tik vieną pavyzdį. Štai jeigu staiga Lietuvos valdžią įimtų ir sumažintų mokesčius įmonėms. Argi tuomet neimtų didesniais tempais sukurti legali veikla? Juk dabar jeigu ir daroma kas nors įmonėse nelegaliai, tai dažniausiai todėl, kad būtų išvengta milžiniškų mokesčių.

Legaliai veikla skatintų ir legalų darbą. Laimėtų ir darbuotojai, tapę legalūs, nes galėtų sumokėti "Sodrai" ir tokiu būdu užsitikrinti bent šokią tokią pensiją. O kur dar kitos socialinės garantijos?

Sumažinus mokesčius, atsirastų daugiau juos mokančiųjų. Atrodo, taip paprasta - laimi eiliniai dirbantys žmonės, laimi

pati valstybė, kuri be vargo galėtų ir laiku atsiskaitytų su savo biudžetininkais, o "Sodra" - su pensininkais. Tačiau tuomet praloštų valdininkai ir šiaip įvairaus plauko pareigūnai: nebūtų už ką duoti kyšių. Tiesiog ne vienas įmonės vadovas nebijotų jokių tikrintojų, jeigu jis dirbtų oficialiai, neturėtų kelių buhalterijų. Tegu tuomet ateina koks nors mokesčių inspektorius, patikrina ir išeina. Dabar yra kitaip. Dabar įmonės vadovui labiau apsimoka kad ir keletą kartų per metus sumokėti į kišenę tikrintojui, nei visus metus mokėti valstybei. Gerai jam, gerai ir tikrintojams.

Tai yra ir atsakymas, kodėl Lietuvoje šitokiais mastais kles-ti nelegalus darbas. Jis naudingas tik atitinkamam sluoksniui - patiems įmonių vadovams ir valdininkams. Galbūt, kad įstatymai kol kas nebūtų pakeisti, taip pat yra mokama. Galbūt mokama ir kad būtų pakeisti, tačiau taip, kaip reikia. Anos kademencijos Seimo nario rankos pakelimas, t.y. balsas, priimant vieną ar kitą įstatymą, sako, kainavo 10 dolerių. Įdomu, kiek kainuoja dabar, nes nerealu būtų manyti, kad niekas nesistengia

(nukelta į 6 psl.)

Atminimo ženklų palaiminta Diena

Aldona JURKUTĖ

Tartum burtų lazdelei pamojavus, mašina pajudėjo iš karto, išvažiavau nepabučiavusi kieme supiltų sniego piliakalnių. Naktį pasūdyti keliai uoliai varinėjo įstatymų nustatytais atstumais išsirikiavusias mašinas. Pavyzdinga tvarka - nei spūsties, nei grūsties. Išvakarėse paruoštai žuvies mišrainei pristigau tik krapų. Štai čia ir patirta pirmoji nesėkmė. Nusiplūkus, tik trečiojoje daržovių parduotuvėje žaliąjį ryšulėlį aptikusi, pasijutau bemaž laiminga, nors, tiesą sakant, tie krapai buvo jau ne pirmos jaunystės. Išvažiavau iš parduotuvės, matyt primiršę pasipriešinimo stingstančiam sniegui būdus, sustreikavo užpakaliniai ratai. Padžersčiau lyg ir neilgai, bet į kvestinį renginį (o būvau žadėjusi atvykti anksčiau, patalkinti) įriedėjau vėluodama.

Metų pabaiga. Eilinis šeštadienis. Diena kaip diena. Nieko ypatingo.

... Tokią lėkštą pradžią baltame popieriaus lape parašiau 2000-ųjų gruodžio 16-osios popietę, kuomet, pasižmonėjusi, visokių skanėnių prisiragavusi, nepaprasto gardumo pyragaičiais dar kvepianti, sugrįžau namolio iš Jaunimo Centro kavinėje įvykusio, Pedagoginio lituanistikos instituto ruošto, tradicija tapusio kasmetinio Kūčių šventės susibūrimo.

Ir rašiklis, ir keliolika parašytų sakinių ilgam buvo nustumti šalin. Kai, pūstelėjus, nuo žodžių pakilo lengvų dulkių debesiukas, visos prakartėlės šiaupus ir anapus vandenyno jau buvo išardytos, Šventosios šeimynėlės vaidmenų atlikėjai tvarkingai sudėti į dėžutes, miško sesės eglutės - sudėgintos, o 2001-ųjų nakties siautulis liekanos išvežtos į savartyną.

Todėl dabar, po beveik dešimties savaičių (tos dienos - praėjo, pralinko, praskriejo, dingo, prazuvo?), iš anksto atsiprašiusi skaitytojų, laukusių įprasto šventės aprašymo, vartosiu būtojo laiko veiksmazodį, pagarbiai sujaukiusi vyksmo da-

lis, truputį padailinsiu tądien girdėtas kalbas, suteiksiu prasmę nutilėjusiems žodžiams ir, savaip jautusi, savaip supratusi, savaip ir įvardysiu jau istorijos dalimi tapusią, niekad nebepasikartosiančią dieną.

Pirmas sutiktasis buvo, tarp mūsų kalbant, Petras Petrutis. Dviesė lūkuriuojant, reikia apie kažką kalbėti. Apsikeitėme nuomonėmis - spygliuokais dėl sveigos pavadinimo - Kūčios. Išliaupsinusi lietuvių kalbos priešdėlį "prieš" (priešistorė, prieškaris, priešpilis, priešpavasaris), sakiau mananti, jog tiksliau būtų šventę vadinti *prieš-kūčiomis*. Sumažėtų painiavos su didžiųjų raidžių pavadinimuose rašymu, taip pat ir pirmaisiais šv. Velykų šventimas teisėtai galėtų vadintis *priešvėlykiniais pusryčiais*. Nusijuo-kėme, įsivaizdavę priešlaikinį Naujųjų Metų sutikimą. Panorėjus, ant prasidedančių slenksčio patrypti įmanoma keletą kartų. Menka bėda ir su 12 būtinų laikrodžio dūžių, - gal tik nuo skriejančių šampano kamščių labiau nukentėtų lubos. Bet kaip elgtis vidurnaktį, jei tarkim, "Naujuosius" sutiktume trečią kartą, trečioje vietoje, - dūžių sulaukus giedoti himną ar ne?

Geras geros dienos vidurdienis, leidęs vaizduotei pašmaikštauti!

Nespėjova paliesti kitų temų Pedagoginio lituanistikos instituto direktorė Stasė Petersonienė visais pašaliais išsibarsčiusiuosius pakvietė prie stalo. Vajė, vajė! Valgių (būtinų dvylikos ir anksčiau nematytų kitų...) įvairovė, išdėstymas, papuošimas, spalvos - neapsakomi, kvapai - neaprašomi. Direktorė visada buvo trumpų, aiškių, visiems ir kiekvienam suprantamų kalbų šalininkė. Tai nuostatai ji liko ištikima ir šventę skelbiant prasidėjusia. Bet aš girdėjau! Prisiekti galiu, girdėjusi: visai tyliai, truputį liūdnam tariamam rašytojų s-gos pirminkės, poetės Stasės Vana-gaitės-Petersonienės žodžius:

Tik aš regiu:

Ant avilių žvaigždės kren-ta...

Tokia gili mana brydė
Per sodą - baltą, šventą.
Ir aš matau:

Ne šį, Chicagos sniegą,
Anas, išmintas pedas,

Kur aviliuos bitelės miega...

2000-ųjų gegužę, obelų žiedais nubarstytu, daug kartų mintu Jaunimo Centro pagrindiniu ta-

Aldona Jurkutė ir žurnalistas Edvardas Šulaitis

ku, Lietuvos istorijos kurso Amžinybės dėstyti palydėtas istorikas Jonas Dainauskas. Laikiniai Žemėje pasilikusiems jis leido naudotis stropiai surinktu archyvu ir beveik 18,000 vertimų, įvairiomis kalbomis parašytų knygų. PLJ studentų Dalios Šatnietės ir Tado Raudžiaus uždegta atminimo žvakė be žodžių išreiškė dėkingumą ir pagarbą teisininkui, istorikui, bibliografui, publicistui, ištikimybės darbiui ir pareigai riteriui.

Minutę patylėta. Man jos pakako išgirdimui visai nepasikeitusio, gerai pažįstamo, įtaigaus balso: "Nelengva yra Laisvojo pasaulio lietuviui motinai tarp svetimų vilionių išugdyti sveiką ir dvasiškai tvirtą lietuvišką atžalą, kuri nedvejodama stotų ginti Lietuvos reikalų. Tų lietuviškų atžalų išlaikymui šeimose, esančiose už Lietuvos ribų, svarbiausias ramsis buvo, yra ir bus: motina, savosios kalbos, savų papročių, savo tautinio sa-

vitumo puoselėtoja, saugotoja. Lietuvė motina, kaip niekas kitas, sugebėjo sujungti savo asmens sielą su visos tautos siela ir per tai ji pati tapo dvasioje amžina bei didi!"

Gera diena. Diena - dovana, jei, nuo įsivaizduoto balso, kadaise tikrai pasakytų žodžių, nejuoči, gilioje prasmės gelmėje prasiveria vartai. Gal - varteliai...

Tuomet jau visiems labai gir-

VERKIŲ IR PAVILNIŲ REGIONINIuose PARKuose KURIAMA LANKYTOJŲ INFORMAVIMO SISTEMA

Iki šių metų birželio Vilniaus Pavilnių ir Verkių regioniniuose parkuose bus pastatyta apie 60 užrašų ir rodyklių, nurodančių kelią gamtos ir kultūros paveldo vertybių arba poilsiaviečių parkuose kryptimis.

Pastatius numatytus užrašus ir rodykles, lankytojams bus pateikta minimali informacija beveik apie visus šiuose parkuose saugomus objektus. Pavilnių ir Verkių regioniniuose parkuose tokia sistema kuriama pirmą kartą.

Per 2000 m. jau pastatyta apie 20 įvairių, daugiausia pažintinių, stendų su regioninių parkų schemomis. Regioninių parkų gamtos ir kultūros paveldo vertybių užrašų bei rodyklių išdėstymo schema - tai pagalbinis dokumentas, kurio tikslas - sužymėti visus jau esančius informacinius stendus ir rodykles bei užrašus ir pažymėti naujai statomus. Visi informaciniai ženklai yra vieningo stiliaus ir kuriami taip, kad sudarytų bendrą sistemą.

Vilniaus Verkių ir Pavilnių parkai teikia pirmenybę informacinės sistemos sukūrimui. Be jau išleistų lankstinukų, knygų, schemų, kuriamos informacinės

bei draudžiamųjų ženklų sistemos, rengiama informacinių centrų ekspozicija direkcijos patalpose.

Jos tikslas - informuoti lankytojus apie saugomas gamtos ir kultūros paveldo vertybes regioniniuose parkuose, taip pat apie poilsiaavimo galimybes. Ekspozicija turėtų būti baigta iki birželio mėnesio.

Lankytojams Verkių ir Pavilnių regioninių parkų direkcinę yra išleidusi lankstinukų rinkinį "Vilniaus miesto regioniniai parkai" (lietuvių kalba) bei lankstinukus apie Pavilnių ir Verkių regioninius parkus anglų kalba. Šiuose lankstinukuose yra ir schemos, kuriose pažymėtos gamtos ir kultūros paveldo vertybės, pažintiniai takai, maitinimo taškai.

Per praėjusius metus direkcinę suorganizavo 6 pažintines ekskursijas po regioninius parkus autobusais, 3 pažintinius žygius dviračiais, taip pat specializuotus žygius pėsčiomis, daugiausia po Verkių kraštovaizdžio architektūros draustinio teritoriją. Direkcinėje apsilankė apie 100 tūkst. lankytojų, daugiausia moksleivių.

ELTA

CENTURY 21 GEMINI LLC, 1283 Broad Street, Bloomfield, NJ 07003, didžiausia pasaulyje nekilnojamo turto kompanija siūlo jums savo paslaugas perkant, parduodant namą, nuomojant butą, ieškant patalpų bizniui šiaurinėje New Jersey dalyje. NJ Licensed Real Estate agentė Jurgita Banytė maloniai kviečia kreiptis telefonu: (973) 441-5762 arba (973) 429-7400, arba e-mail jlbanyte97@hotmail.com Profesionalus aptarnavimas garantuotas!!!

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: jstrimaitis@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje - OHLETT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979. E-mail: laisvesziburys@aol.com

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-5150
- TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALE -

+

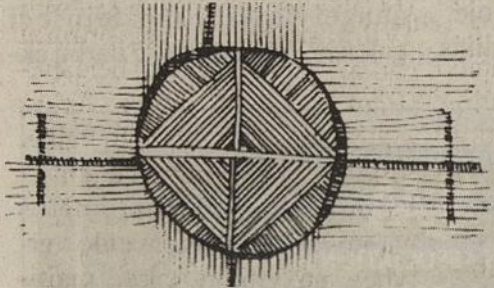
KVEČAS
JONAS
1933-1976

(tęsinys kitame numeryje)

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$45.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

Šv. Velykų proga spausdiname Prelato Antano Kučingio žodį

**Velykinė
meditacija**

Velykos yra vienintelė šventė, turinti tridienį ciklą, tai: išdavystės, kančios ir laukimo dienos. Šioje Kristaus kančios misterijoje lengvai suvokiame savo gyvenimą, savąją kančią ir savosios tautos likimą.

Didysis ketvirtadienis - tai Meilės sakramento įsteigimas ir išdavystės diena. Judas Iskariotas už 30 niekšybės sidabrinių nusipirko dirvą, kurioje pasikoręs pusiau perplyšo (Plg. Apd. 1, 18). Apaštalai, kaip bailios avys, pamačiusios vilką, išbėgiojo.

Penktadienis: kančios ir mirties diena. "O jūs visi, kurie einate keliu, žiūrėkite ir įsiminkite, ar yra jūsų skausmas, kaip mano skausmas?" (Jer 1,2).

Po kryžiumi mažai kas domisi Kristaus kančia. Kareiviai metė burtus, fariziejai ir Rašto žinovai tyčiojosi, o dar kiti, praeidami pro šalį, galvas kraipė sakdami: "Kitus gelbėjo, o savęs išgelbėti negali" (Mt 27,42).

Ir taip baigėsi Kalvarijos auka, tačiau nesibaigė žmonių ir tautų kentėjimai, nes šiame absurdo, kančios ir prievartos pasaulyje visada buvo ir bus šokančių ir burtus metančių, besityčiojančių ir galvas kraipančių. Tai tie, kuriems terūpi linksminintis, turėti ir viešpatauti.

Ir taip geso penktadienis ir aušo šeštadienis. Tai laukimo ir nerimo diena. Tai buvusių vilčių sudužimas.

Tragiškiausias suklupimas yra suklupimas prie pergalės slenksčio. Niekada žmogus nėra taip arti laimėjimo, kaip tada, kai sakoma: "Viskas pralaimėta". Tamsiausia valanda yra prieš aušrą. Ji, tiesa, yra toliausiai nuo saulės nusileidimo, bet arčiausiai saulės užtekėjimo. Žmogui dažnai atrodo, kad Viešpaties laikrodžius vėluoja. Jis neveluoja, tik užsuktas visai amžinybei. Dievas kartais uždaro duris, bet palieka atvirus langus.

Ir pagaliau sekmadienis. Viešpats išėjosi kape. Jo kapo angą priešai užrito dideliu akmeniu, uždėjo antspaudus ir pastatė sargybas. Ar bereikia tikresnio įrodymo, kad Kristus nugalėtas, sunaikintas? Ir net moterys, penktadienį stovėjusios po kryžiumi irėjusios sekmadienio rytą patepti Kristaus kūno tepalais, bėdojo: "Kas mums nuris akmenį nuo kapo angos?" (Mt 16,3). Kai moterys eidamos taip bėdojo, akmuo jau buvo nuristas ir sargyba išbėgiojusi. Velykos jau buvo įvykusios. Jie visi buvo pamiršę vieną dalyką, kad Kristus ir grandinėse, ir ant kryžiaus, ir akmenų kape pasilieka Dievas per amžius.

Bažnyčia, nustatydama Velykų šventės datą, parinko europinį pavasario foną, įsakydama švęsti Velykas ne ankščiau, kaip pirmąjį sekmadienį po dienos susilyginimo su naktimi. Gamta yra žmogui lyg koks sakramentas, simbolis, ženklas, aukštesnį gyvenimą atspindintis. Kitaip tariant, pavasaris yra ženklas to, kas įvyko prieš 2000 metų žmogaus atpirkimo istorijoje: gyvybės pergalė prieš mirtį, gėrio prieš blogį, šviesos prieš tamsą, dienos prieš naktį... Tad šiandien Prisikėlimo ženkle viskas virsta šventu. Šventą žemę ir šventą prisikėlusio žmogaus širdis. Pavasaris gamtoje, pavasaris sieloje. Aleliuja!

SVEIKI SULAUKĘ ŠVENTŲ VELYKŲ !

Saulius SEIBUKAS

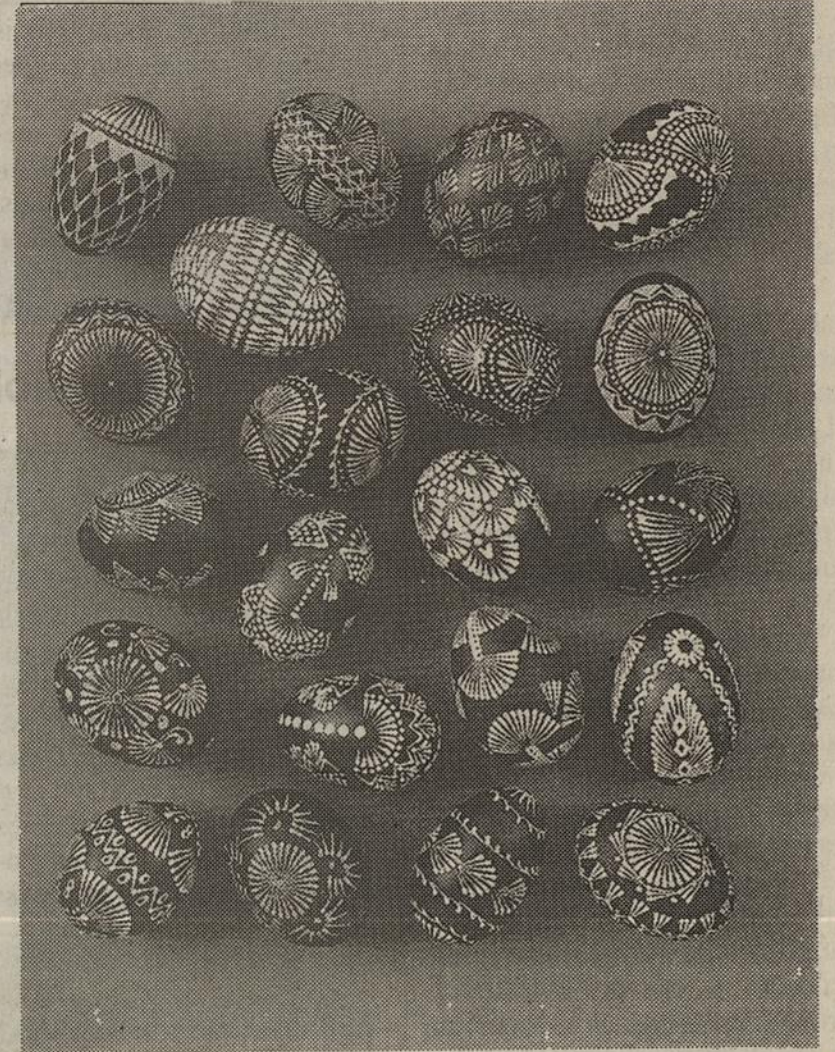
Velykos yra viena svarbiausių krikščioniškojo pasaulio švenčių, siejama su Kristaus žengimu į dangų. Švenčiama pirmąjį sekmadienį po pirmosios Mėnulio pilnaties po pavasario lygiadienio. Kildinama iš izraelitų pavasario šventės. Tai taip pat yra labai sena šventė, simbolizuojanti gamtos atgimimą. Tai šventė, susieta su pačiu lygiadieniu, su Saulės kultu, dienos susilyginimu su naktimi, kai susidaro visos sąlygos atgimti visai žemės gyvybei kitam sezonui.

Ikikrikščioniškais laikais tai buvo labai svarbus metas, nes be to, kad vėl gamta prisikelia naujam gyvenimui, dar labai svarbus kiaušinio margučio - pasaulio simbolio, kosminio kiaušinio vaidmuo. Pavasarij parskrenda paukščiai, jie sudeda kiaušinius, iš tų kiaušinių išsiriti nauja gyvybė, išsiriti paukščiukas. Iš paukščio yra du kartus gimtama - vieną kartą kiaušinio pavidalu, kitą kartą - paukščiuko pavidalu. Tas dvigubas gimimas yra tai, kas krikščionybės atveju yra mirtis ir prisikėlimas. Dažydami kiaušinių darome irgi tą patį. Vištos kiaušinis yra gyvas ir kai mes jį norime dažyti, pirmiausia numariname - mes jį verdame, t.y. tas kiaušinis pasidaro nebegyvas. Bet kai mes jį marginam gražiais geometriniais raštais su

pačiais įvairiausiais simboliais, mes jį vėl padarome gyvą - tik dabar jis turi kultūrinę prasmę, tai yra jau kultūrinė mūsų gyvybė, dvasinė gyvybė. Mes tą paprastą kiaušinį sušildome savo širdies, savo rankų šiluma. O iš tokio kiaušinio išsiriti ne šiaip kokia paukštė - o tik tokia, kokia yra pagal to kiaušinio raštus. Na, o raštuose matome ir saulę, ir mėnulio ciklą, matome žvaigždes, žiedynus, šaltinius. Matome Paukščių taką, paukščių pėdelių. Beje, marginimas paukščių pėdelėmis nuo senų laikų vienas populiariausių. Taigi ant kiaušinio yra tikriausiai visas mus supantis pasaulis nuo dangaus iki žemės. Kiekvienas šio rašto elementas turi savo prasmę. Jei žvelgtume į margutį per simbolius, per rašmenų prasmes, galėtume sakyti, kad kiekvienas turi savų įvairių prasmų rinkinį ir dėl to atstovauja tam tikra dvasia, tam tikra dievybe, kurią mes tarsi sukuriame. Margučius ridenam, ridinėjam, daužome ir kyla klausimas, ar gerai, ar blogai, kad bedaužant vienas kiaušinis dūžta, o kitas ne. Man rodos, kad ir vienu, ir kitu atveju abi prasmės yra labai geros ir labai palankios. Jeigu mes turime pramuštą kiaušinį, jį suvalgydami tarsi atliekam ritualinį aukojimą ir savyje jau turime tą dievybę, tą

paukštę deivę, pasaulio pramotę, visa ko gimdytoją. Jei margutis lieka stiprus, tvirtas, tai irgi labai gerai, nes kaip sukauptam akmeny, taip ir sukauptam marguty yra tai, kas mus saugo visą šį ciklą iki kitų Velykų. Reikalui esant tokį

margutį galime naudoti apsigynimui, įvairiems ritualams, nes margutis, kaip žinia, saugo ir nuo gaisro, ir nuo žaibo, ir nuo įvairių ligų. Žemdirbiams margutis buvo irgi svarbus, jis dedamas į pirmąją vagą. Kiaušinis - ne tik Velykų simbolis, jis yra ir Jurginių - pirmos Žalumos šventės - simbolis. Čia jis jau Jurgučiu vadinamas. Jį dažydami taip pat atliekam maginį veiksmą. Su-

Margučiai, XX a. I p. (Suvalkija ir Dzūkija)

Velykinis stalas

V. Magio nuotr.

kuriam savo pasaulį, išmarginam ženklais, žymenimis savo dangų. Tie ženklai ir yra tai, kas mus lydi šiame gyvenime, kas mus globoja, kas yra mums svarbu. Marginant margutį svarbu jį marginti senoviniais raštais, gražiais, geometriniais, o ne šiuolaikiškai, greitai, primityviai. Kuo kruopščiau, kuo labiau laikydamiesi senos tradicijos tęstinumo mes tai darome, tuo giliau jaučiame visa tai, ir mes patys esame gilesni, nusileidžiam į savo kultūrinę gelmę, į protėvių pasaulį, kuris kažkada seniai seniai buvo tikrai tobulas. Tad marginime margučius pačiais senaisiais raštais, kad jie džiugintų mūsų širdis. Juk mūsų širdis irgi yra kiaušinio pavidalo. Tai yra dvitrynis kiaušinis - pats svarbiausias velykinis kiaušinis. Tai pilnatvės ženklas. Palinkėkime to kiekvienas sau ir savo artimui.

MINDAUGAS ŽIŪKAS

5

**KGB prieš Vilniaus moksleivius
devintojo dešimtmečio pradžioje**

(atkelta iš 3 psl.)

Darbe „pasizymėjo“ operatyvininkai V. Bagdanavičius, E. Ignatas, A. Irgaševas, A. Čudakovas ir kiti. Partijos organai iš karto reagavo į KGB miesto skyriaus informaciją. 1984 m. sausio mėnesį buvo sušauktas komjaunimo plenumas tema „Miesto komjaunimo organizacijos užduotys kovojant su antivisuomeninėmis apraiškomis tarp jaunimo“. KGB Vilniaus miesto skyriaus viršininkas plk. V. Neverauskas pažymėjo, kad „skyriaus darbe kovojant su jaunimu dar yra nemažai trūkumų. Nedelsiant reikėjo dirbti su operatyvine įskaita bei pagal signalus, nes bet kada galėjo prasiveržti neigiami jaunimo veiksmai. Reikėjo kontroliuoti visas jaunimo telkimos vietas, žinoti, kokie procesai ten vyksta“.

Plk. V. Neverausko teigimu, „ypač pagerėjo profilaktinis darbas, todėl pavyko nuslopinti didžiąją dalį neigiamai nusiteikusių jaunimo“. 1984 m. buvo įvykdyta 15 profilaktinių priemonių, jų metu profilaktiškai apdorota 18 asmenų. Kai kuriose profilaktikos priemonėse dalyvavo ir visuomenė. 5 iš profilaktiškai apdorotų asmenų pripažino savo „nukrypimus“ ir buvo saugomo organų užverbuoti; tai agentai Vargšas, Vytas, Ingrida, Muzikantas ir Tėvas. Profilaktiniais veiksmais pavyko sutrukdyti 3 antivisuomeninių jaunimo organizacijų susidarymui. Jas kuriant dalyvavo 13 jaunų žmonių. Dėl priešiškos veiklos 14 jaunuolių pašalinta iš komjaunimo. Miesto skyriaus viršininko teigimu, „visi priešiški jaunimo veiksmai turėjo aiškias priežastis – politinis nesubren-

dimas, Vakarų radijo stočių neigiama įtaka, „nacionalistiniai“ prietariai, Vakarų valstybių gyvenimo būdo mėgdžiojimas, neteisingas auklėjimas šeimoje, mokykloje ir t. t.“ Palyginus su ankstesniais metais, 1984 m. užfiksuota mažiausiai neigiamų jaunimo poelgių.

1984 m. gruodžio 25 d. buvo patvirtintas KGB Vilniaus miesto skyriaus 1985 m. darbo planas. Respublikos sostinė vis labiau traukė diplomatus, korespondentus, išeivius, įvairius Vakarų valstybių specialistus, kurie legaliais ar nelegaliais būdais mėgino įgyti žvalgybinės informacijos. Tai esą kenkė ir miesto jaunimo pažiūroms: paveikti neigiamos įtakos jauni žmonės kūrė įvairias priešiškas organizacijas. 1985 m. turėjo įvykti daug politinių renginių ir demonstracijų: sovietinės liaudies pergalės Didžiajame tėvynės kare 40-metis, 45-eri metai, kai „atstatyta“ sovietų valdžia Lietuvoje, rinkimai į Aukščiausiąją Tarybą bei vietines tarybas, pasaulinis jaunimo ir studentų festivalis Maskvoje. Tad daug dėmesio buvo skiriama šių renginių saugumui. Siekiant užkirsti kelią antivisuomeniniams veiksams, operatyvininkams V. Bagdanavičiui, A. Čudakovui, E. Ignatui, I. Sargaučiui ir A. Irgaševui pavesta nuolat budėti diskotekose ir kitose vietose, kur masiškai telkiasi jaunimas, aiškintis priešiškių veiksmų priežastis. V. Bagdanavičius įpareigotas išanalizuoti ir pateikti pažymą apie padėtį tarp Vilniaus miesto nedirbančio ir nesimokančio jaunimo. A. Irgaševas ir E. Ignatas tokį pat darbą turėjo atlikti tarp technikumų ir profesinių technikos mokyklų pedagogų ir moksleivių, o A. Čudakovas ir I. Sargautis – išanalizuoti padėtį tarp Vilniaus miesto vidurinių mokyklų pedagogų ir moksleivių.

LSSR KGB kolegijoje 1985 m. sausio 24 d. perskaitytoje KGB Vilniaus miesto skyriaus viršininko plk. V. Neverausko kalboje nemažai dėmesio skiriama Vilniaus miesto jaunimo padėčiai apibūdinti. Pažymėta, kad vis daugiau jaunimo simpatizuoja Vakarų šalių gyvenimo būdai. Jaunimas vis labiau garbina užsienio madas, nešioja su Vakaraus susijusią simboliką: daugėja hipių, pankų,

pacifistų ir Rytų filosofijų gerbėjų bei sekėjų. Didėjo domėjimasis nepriklausomos Lietuvos praeitimi, buvo nešiojama įvairi atributika, susijusi su tuo laikotarpiu, taip pat ryškėjo neapykanta kitų tautybių gyventojams. 1984 m. buvo keletas susidūrimų tarp skirtingų tautybių jaunuolių. Išvengta muštynių prie Vilniaus politechnikumo, kur po futbolo rungtynių susirinko apie 100 lietuvių ir rusų tautybių paauglių. Per futbolo varžybas pastebėta, kad „nacionalistiškai“ nusiteikę asmenys kurstė jaunimą, mėgino išprovokuoti neramumus. Paaugliai skandavo „nacionalistinius“ šūkius, vietiniai futbolo sirgaliai įžeidinėjo kitus sirgalius, atvykusius iš Maskvos, Leningrado, Minsko, mėtė butelius ir kitus daiktus. Antai profesinės technikos mokyklos Nr. 21 mokinius Traknissas vykstant rungtynėms metė vyrišką batą, ant kurio buvo užrašyta: „Lietuva mūsų, o ne rusų“, taip pat nupiešti nepriklausomos Lietuvos ir nacistinės Vokietijos simboliai. 24-osios, 31-osios ir A. Vienuolio vidurinių mokyklų mokinės Borisevičiūtė, Darulytė, Ingrašiūtė, seserys Balkevičiūtės ir Balčiūnaitė tarpusavyje kalbėjosi ideologiškai žalingomis temomis, neigiamai žiūrėjo į rusų tautybės jaunimą, perdėtai gilinosi į nepriklausomos Lietuvos istoriją, teigė, kad „šiuo metu Lietuva okupuota rusų“.

Toje kalboje paminėta ir daugiau priešiškių jaunimo veiksmų. Antai 1984 m. rugsėjo mėnesį per susitikimą tarp Balninkų kaimo vidurinės mokyklos (Molėtų rajonas) ir Vilniaus miesto statybos technikum mokinių pastarieji dainavo „nacionalistinio“ turinio dainą apie susideginusį Romą Kalantą. Agentūra, patikimi asmenys ir mokyklos aktyvas lokalizavo neigiamus reiškinius vos jiems užsimezgus. KGB Vilniaus miesto skyriaus viršininkas plk. V. Neverauskas pabrėžė, kad „ypatingas dėmesys turėjo būti skiriamas ir pedagogams. Mokytojai turėjo padėti išaukšti socializmui atsidavusį žmogų, įskiepyti jam komunistines idėjas, nukreipti jauną žmogų į teisingą pasaulio supratimą“. Toliau jis pažymėjo, kad „dalis pedagogų ne tik neatlieka savo pareigų (t. y. visų ankščiau

(nukelta į 4 psl.)

■ Balandžio 8 d. prasidėjo jau antra savaitė, kai Kinijoje laikomi 24 Jungtinių Valstijų karinio jūrų laivyno pareigūnai, kurių žvalgybinis lėktuvas EP-3 po susidūrimo ore su kinų naikintuvu buvo priverstas nusileisti pietinėje Chainano saloje.

■ Vokietijos kancleris Gerhard Schroeder balandžio 9 d. išvyko į Rusiją dviejų dienų vizito, kurio metu susitiks su prezidentu Vladimiru Putinu jo gimtajame Sankt Peterburgo mieste ir stengsis pagerinti JAV bei Rusijos santykius.

■ Rusijos politologai skirtingai aiškina priežastis, kodėl Rusijos prezidento metinėje kalboje Federaliniam Susirinkimui nutylima Jungtinių Valstijų tema. Politikos tyrimų instituto direktorius Sergej Markov interviu "Interfax" sakė, kad George W. Bushui tapus naujuoju JAV prezidentu, Washingtonas "pradėjo demonstruoti panieką Rusijos interesams".

■ Peru prezidento posto siekiantis populiarus centristas Toledo Alejandro per balandžio 8 d. rinkimus neužsitikrino pakankamos daugumos ir greičiausiai antrajame rinkimų rate turės varžytis su buvusiu kairiųjų pažiūrų šalies vadovu Alan Garcia, po "greitojo balsų skaičiavimo" paskelbė stebėtojų grupė "Transparencia".

■ Šiaurės Kinijos anglies kasyklose sprogus dujoms, 38 žmonės žuvo ir dar 16 buvo sužeisti, balandžio 8 d. pranešė Pekino laikraštis "The Evening News". Laikraščio pranešimu, balandžio 6-osios vakarą šiaurinėje Šansi provincijoje netoli nuo Tončvano miesto nugriaudėjęs sprogimas nuniokojo Čendžianšo anglies kasyklą.

■ Suomijos prezidentė Tarja Halonen skeptiškai vertina būsimą trijų Baltijos valstybių narystę Šiaurės Atlanto Aljanse. Tai ji pareiškė Vokietijos laikraščiui "Der Spiegel", balandžio 7 d. išspausdinusiam jos interviu.

■ Amerikos televizijos magnato Ted Turner ir Rusijos dujų bendrovės "Gazprom" atstovai tęsia derybas dėl televizijos kompanijos NTV akcijų, pranešė balandžio 9 d. Amerikos laikraštis "The Wall Street Journal".

Žvilgsnis iš Lietuvos į kai kurias Lietuvos problemas

(atkelta iš 2 psl.)

tokių būdu "pramušinėti" įstatymų pataisų.

Dar kraupesnė statistika apie nelegaliai dirbančius žmones Lietuvoje. Jų šiandien priskaičiuojama iki 200-250 tūkst. Jeigu kiekvienas iš jų dirbtų oficialiai ir per mėnesį vidutiniškai uždirbtų apie 800 litų, vien per mėnesį valstybė iš jų gautų apie 40 mln. litų pajamų. Panašiai tiek gautų ir "Sodra" (tik iš darbdavio). Ir tokios sumos - per vieną mėnesį. Nesunku sukskaičiuoti, kiek jų būtų per metus. Tiesa, jos automatiškai sumažėtų, sumažinus mokesčius. Tačiau, ar ne geriau po mažiau, bet daugiau, nei atvirkščiai.

Yra ir kita medalio pusė. Kaž-

kas suskaičiavo, kad Lietuvoje yra arti 100 tikrintojų institucijų. Ir visoms joms mokami kyšiai - kaip gi kitaip susidarytų tie Pašaulio banko suskaičiuoti 3 procentai kyšiams. Deja, niekas nepaskaičiavo procento, kiek iš tų duodamų kyšių yra išaiškinama. Tam juk Lietuvoje dirba tokios tarnybos kaip Specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos saugumas ir kitos. Joms tokia situacija Lietuvoje turėtų būti tikros kasyklos. Tačiau kažkodėl kyšininkų sulaukymo operacijos vyksta ne itin dažnai ir dar dažniau apsiribojama pačių teisėsaugos institucijų pareigūnais: policininkais, prokurorais, teisėjais. Žaidžiama tarp savų. Drumsti vandenys ten, kur plaukioja stam-

biausios žuvys, niekas nedrįsta arba nenori.

Tačiau kažkas Lietuvoje vis tik turėtų susirūpinti ir valstybės įvaizdžiu pasaulio veidrodyje. Kiekviena nauja partija, ateidama į valdžią, tą žada. Beje, žadėjo ir sumažinti mokesčius. Tačiau tradiciškai viskas baigiasi vienodai: užsdirbama tik sau ir savo giminei. Gal kiek kitaip bus tik šį kartą - visai neseniai išrinkto Seimo Vyriausybės vadovo komanda per kandidateją gali apsukti net kelis ratus. Lietuvoje juk dar nebuvo, kad per tokį trumpą laiką nubyrėtų tiek ministrų.

Kaip vis dėlto atsitiko, kad per tokį istoriškai trumpą laiką iš bene pažangiausios tarybinės SSSR respublikos nusivažiavome iki paskutinės vietos tarp pereinamojo laikotarpio valstybių?

Nuo šiol "siaurukas" veš tik turistus

Kovo 25-ąją iš Panevėžio į Anykščius paskutinį kartą išvažiavo keleivinis siaurasis traukinys, vadinamas "siauruku". Nuo šiol "siaurukas" veš tik turistus užsakomaisiais reisais. Bilietas paskutiniu metu kainavo 11 litų. Šį kartą važiavo nemažai jaunimo, Panevėžio politikų, verslininkų. Iki šiol "siauruku" keliaudavo grybautojai, atkampių apskrities kaimų gyventojai. Obelių globos namų vaikams ir šio mies-

telio gyventojams "siaurukas" buvo vienintelis visuomeninis transportas. Tačiau nuo kovo 25 dienos "Lietuvos geležinkelių" vadovo Jono Biržiškio įsakymu "siaurukas" bei dar 30 nuostolingų traukinių maršrutų panaikinami, o 15 - sutrumpinami. Pernai dėl siauruko "Lietuvos geležinkeliai" patyrė 1.7 mln. litų nuostolį.

Lietuviško "siauruko" rėmėjus palaiko jų kolegos britai, kurie ne kartą lankėsi Lietuvo-

je. Britams labai patiko "siauruką" supantis kraštovaizdis, tačiau nuvyklė visiškai neišplėtotą turizmo infrastruktūrą. Kolegos patarė "siauruko" rėmėjams pasirūpinti, kad šis būtų įtrauktas į istorinių paminklų sąrašą, vėliau tikslingiau sia būtų įkurti viešąją įstaigą, kuri gautų dotaciją iš valstybės, o turizmui naudojamas siaurukas po truputį pradėtų uždirbti pinigų.

Lietuvos rytas

Š. m. kovo 11-tą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo proga Lietuvos ambasadoje Washington, naujojo LR ambasadoriaus iniciatyva, buvo sukvietas JAV lietuvių organizacijų, užsiimančių politine veikla, vadovų susitikimas, kuriame JAV LB-nės, Amerikos Lietuvių Tarybos, Amerikos Lietuvių Vyčių, Amerikos Lietuvių Demokratų Lygos ir Amerikos Lietuvių Respublikonų Federacijos pirmininkai pasirašė deklaraciją bendrai dirbti ir remti bei padėti Lietuvai 2002 metais būti pakviesti į NATO. Deklaraciją pasirašo: Amerikos Lietuvių Respublikonų Federacijos pirm. Jonas Urbonas, Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. adv. Saulius Kuprys, Lietuvos Vyčių pirm. John Mankus ir JAV LB Krašto valdybos pirm. Algimantas Gečys. Už demokratų pasirašė Rimas Česonis.

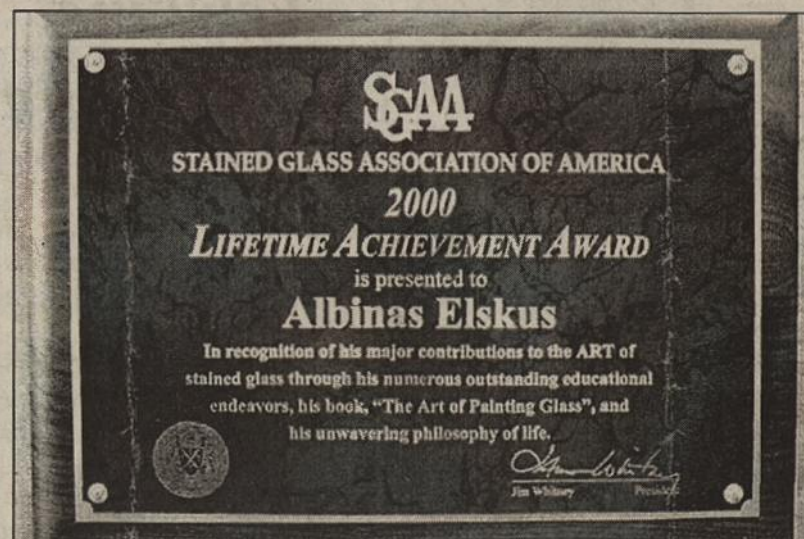
Garbingas apdovanojimas ALBINUI ELSKUI

Šių metų SGG (Stained Glass Association of America) vasaros konferencijoje Milwaukee, WI, New Yorke gyvenantis žymus lietuvis dailininkas Albinas Elskus buvo apdovanojamas garbinga šios organizacijos premija, suteikiama už viso gyvenimo kūrybinius pasiekimus ("Lifetime Achievement Award").

Albinas Elskus studijavo meną ir architektūrą Lietuvoje, Vokietijoje, Prancūzijoje ir JAV. Vitražus pradėjo daryti Chicagoje, "Karl Hackert" studijoje. SGG keturių metų studijas

nas"), kurią 1980 m. išleido garsis *Scribners* leidykla. Jis vadovavo vitražų studijoms dirbtuvėms Pilchuck, Haystack, Arrowmount, taip pat davė privačias pamokas, dėstė SGAA mokykloje. Dėstė piešimą ir tapybą Fordham universitete ir Parsons School of Design New Yorke.

Albino Elskaus darbai buvo eksponuoti American Craft Museum, New Yorke; Renwick Gallery, Washington, D.C.; Vatikano muziejuje, Romoje; ir daugelyje kitų muziejų bei galerijų. Nuolatines jo darbų ek-

baigė New Yorke, čia dirbdamas "George Durhan & Son" studijoje. 1964 m. William Durhan mirus, A. Elskus, Paul Coulaz ir Harry Jackson perpirko šią studiją, pavadindami ją "Durhan Studios, Inc.". Albinas Elskus čia dirbo kaip dizaineris ir tapytojas. 1981 m. A. Elskus tapo laisvai samdomu menininku.

A. Elskus išgarsėjo savo knyga "The Art of Painting on Glass" ("Tapybos ant stiklo me-

spozicijos yra Corning Museum of Glass ir Stained Glass Museum prie Ely Cathedral, Anglijoje, taip pat kituose muziejuose ir privačiose kolekcijose.

A. Elskus yra atlikęs daugiau kaip 100 bažnytinių užsakymų, 1980 m. jis gavo National Endowment for the Arts Craftsman's Fellowship Grant.

Pagal *The Stained Glass Quarterly* (Fall 2000) parengė V.K.

Bendrovė siekia apsisaugoti nuo pavoingos skeltanagių ligos

Panevėžio rajone Smilgių žemės ūkio bendrovė, siekdama apsisaugoti nuo Europoje ir pasaulyje sparčiai plintančios skeltanagių snukio ir nagų ligos, įvedė griežtą tvarką. Prie fermų niekas, išskyrus jose dirbančius žmones, negali nei privažiuoti, nei prieiti. Viskas rakinama, nebūtinai fermai privažiavimai užtveriami gelžbetoniniais blokais, ant įvažiavimų įrengiamos užtvartos bei kilimai su dezinfekuojančiu skysčiu. Pasak bendrovės vadovo, jei šia snukio ir nagų liga užsikrės bent vienas galvijų - bendrovė bankrutuos. Vienintelė bendrovės vadovo

paguoda - fermos stovi gana atokiai nuo didelių kelių. Bendrovės veterinarijos tarnyba išplatino informaciją apie ligą ir jos pasekmes visiems darbuotojams. Smilgių bendrovė turi tris padalinius - Žibartonių, Mitriūnų ir Rūtakiemio. Juose laikoma 4500 kiaulių bei 2500 galvijų, iš kurių 800 melžiamų karvių. Bendrovės vadovas laukia, kad pavojus greičiau paeitų, nes gegužę prasidės ganiava, o ganyklos dažniausiai yra arti kelių. Todėl jau dabar numatoma gyvulius ganyti arčiau miško esančiose ganyklose.

Panevėžio rytas

MINDAUGAS ŽIŪKAS

5

KGB prieš Vilniaus moksleivius devintojo dešimtmečio pradžioje

(atkelta iš 3 psl.)

išvardytų), bet ir auklėjo mokinius neigiama dvasia. Tad nuolat buvo rengiami miesto skyriaus operatyvininkų susitikimai su mokytojais, kartu su partijos organais ir pedagogais vyko diskusijos dėl jaunimo problemų ir jų sprendimo būdų. Daug padėjo ir F. Dzeržinskio komjaunimo operatyvinis būrys, taip pat VRM struktūros. 1985 m. agentūrinio-operatyvinio darbo ataskaitoje rašoma, kad sausio 16 d., kovo 21 d. ir balandžio 16 d. ant Senamiesčio ir Antakalnio gatvės namų sienų buvo nupiešta apie 150 nepriklausomos Lietuvos simbolių. Piešinių rasta ir ant S. Nėries mokyklos sienų. Atlikus operatyvinį patikrinimą nustatyta, kad ant mokyklos sienų piešinius nupiešė tos mokyklos 10 klasės mokinys Grigaliūnas. Išsiaiškinta, kad jis 1981-1982 m. pats parengė ir davė klasės draugams skaityti žurnalą „Sprigtas“, kuriame buvo kritikuojama sovietinė santvarka. Grigaliūno užrašų knygelėje rasta sovietinių vadovų karikatūrų, nepriklausomos Lietuvos ir nacistinės Vokietijos simbolių. Grigaliūnui oficialiai pareikštas įspėjimas.

KGB Vilniaus miesto skyriaus viršininkas plk. V. Neverauskas metinėje 1985 m. ataskaitoje išdėstė net 8 punktus, kodėl jaunimas priešinosi sovietinei santvarkai ir kodėl nepavyko to priešinosi nuslopinti. Pasak jo, jaunimas dar nebuvo politiškai subrendęs, todėl buvo lengvai pažeidžiamas, be to, dauguma pedagogų ir komjaunimo vadovų gyvenimą vaizdavo tik rožinėmis spalvomis, o praktišką gyvenimo pusę nusiūpdavo. Tai neigia-

mai veikė jaunus žmones. Neišugdytas jaunimo atsparumas neigiamiems požiūriams, propagandai, dezinformacijai irgi turėjo padarinių. Tarp jaunimo pradėjo plisti pacifistinės nuotaikos, o tai nesiderino su esama realybe. Plk. V. Neve-rausko teigimu, visi šie „neigiamai faktai darė jaunimą lengvai pažeidžiamą ir skatino priešintis esamai santvarkai“.

Išvados

Devintojo dešimtmečio pradžioje LSSR KGB sugebėjo iki minimumo sumažinti antisovietinį Vilniaus miesto moksleivių pasipriešinimą. Tam saugumas ne tik panaudojo turimą agentūrą bei patikimus asmenis, bet ir VRM organus su F. Dzeržinskio komjaunimo būriu. Pagal 5-ąją liniją darbo nemažai operatyvinių darbuotojų. Tai rodė, kad maištingos mintys tarp jaunuolių buvo gajos, o KGB nenorėjo taikytis su antisovietine moksleivijos veikla. Iš esmės ta veikla apėmė tik priešiškus užrašų, antisovietinio turinio laiškų bei lapelių rašymą ir platinimą, neramumus sporto varžybų metu.

Susektos ir atskleistos Vilniaus miesto moksleivių slaptos organizacijos

Grupės pavadinimas	Vadovas	Narių skaičius	Išsikūrimo metai	Atskleidimo metai	Profilaktiškai apdorota narių	Veikla
Lietuvos išsilaisvinimo komitetas	S. Novikas	6	-	1981	1	Rinkosi butuose, skaitė "buržuazinę" Lietuvoje" išleistą literatūrą, klausėsi užsienio radijo pranešimų, tarpusavyje diskutavo "nacionalistinėmis" temomis. S. Novikas ketino išplatinti antisovietinius lapelius, kalbėjo, kad nori pabėgti į užsienį, įkalbėjo kitus paminėti R. Kalantos susidėginimą, nuolat kalbėjo apie tilių sprogdinimą ir kitus neramumus mieste, mėgino įsigyti šaunamąjį ginklą.
Krišnos pažin. draugija	-	-	1982	1982	-	Domėjimasis Rytų filosofija, joga gyvenimo ir mąstymo pamėgdžiojimas.
Žaliosios baretės	-	6-7 komandos	1982	1982	-	Kova su rusų tautybės paaugliais.
Mušė kacapus	-	-	-	1984	1	Kova su rusų tautybės paaugliais.
-	E. Šitovas	7	1984	1984	3	Kritikavo esamą padėtį, E. Šitovo pasiūlymu nutarė suorganizuoti jaunimo grupę kovai su rusų tautybės paaugliais.
-	A. Šeštakas	3	1984	1984	3	Paveiktas užsienio radijo stočių propagandos ir nusiteikęs prieš rusų tautybės asmenis iš savo draugų pankų A. Šeštakas norėjo suburti jaunimo grupę ir vykdyti "nacionalistinę" veiklą.
Laisvos Lietuvos sūnūs	-	10	1984	1985	5	Turėjo susikūrę savo himną, emblemą. Ketino pagaminti ir išplatinti antisovietinius lapelius, užsiiminę Rytų kovos menais, simpatizavo fašizmui, aerozoliniais dažais buvo nupiešę svastiką. Pagrindinis LLS tikslas - mušti rusų tautybės paauglius.

Klausyk, Iride: laisvės vaivorykštė Kroatijos skliaute

Kroatų rašytojo pranciškono Šimun Šito Čorič knyga pristatyta Lietuvos visuomenei

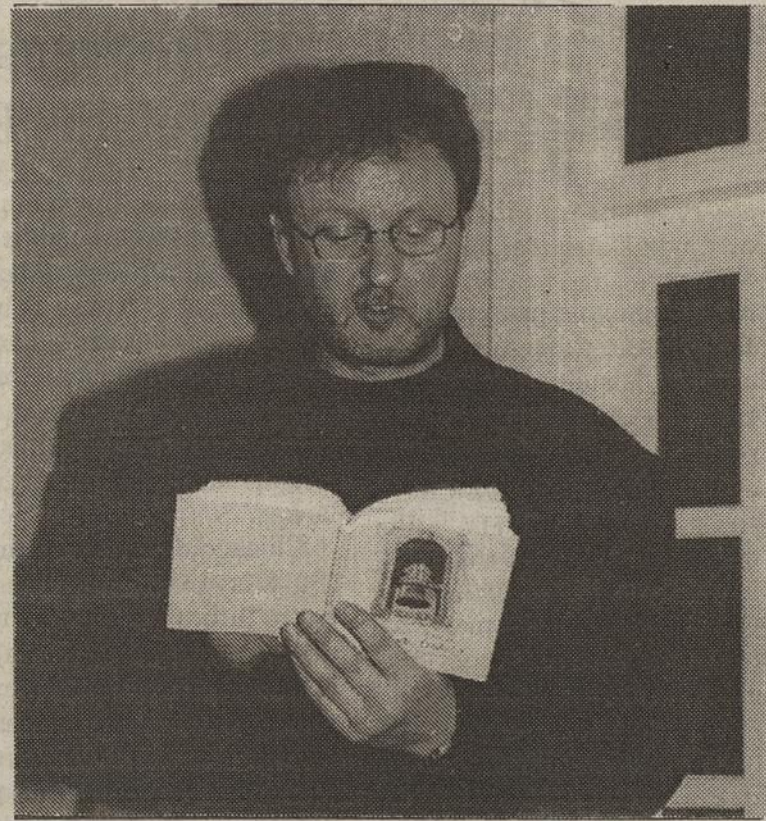
Julius KELERAS

Kovo 16-19 d. Lietuvoje lankėsi Berne, Šveicarijoje, gyvenantis rašytojas, dramaturgas, publicistas, Zagrebo universiteto psichologijos profesorius, Pasaulinio PEN Kroatijos prezidentas, Pasaulio kroatų bendruomenės pirmininkas, Berno Katalikiškos misijos vedėjas, Tėvas pranciškonas Šimun Šito Čorič. Formalusis apsilankymo tikslas buvo vienos geriausių Lietuvos leidyklų, TYTO ALBA, išleista jo knyga, per praėjusį dešimtmetį išversta į de-

kalba pasauliui paliudyti faktų žiaurumą. Tačiau tai ne chronologinė karo istorija, ne iškalbi agresijos faktų rinktinė, tai pasiryžusio ir apsisprendusio balsas, pasakojantis apie Kroatijos vaikų, moterų, vyrų ir žemės krauju susitępusią Didžiąją Serbiją.

Knygos pristatymas įvyko kovo 16 d. Vilniuje, Aktorių namuose, kurie yra tapę vienu svarbesnių Lietuvos kultūrinių centrų. Vakare dalyvavo Tyto Albos direktorė Lolita Varanavičienė, knygos autorius Šimun Šito Čorič, Lietuvos PEN prez-

džio prasmė klausė sulaikiusi kvapą. Kad "Darbininko" skaitytojai bent kiek pajustų knygos dvasią, šalia spausdiname vieną nedidelę ištrauką – novelę. Taip pat atskirai skelbiame ir šiltą bei išsamų knygos mecenato laišką. Beje, regis vis dar nedaug kas Lietuvoje težino apie Lietuvos Vyčių organizaciją, Great Neck'o lietuvių, išeivijos spaudą ir kultūrinius įvykius, tad vėliau pašnekesiuose, daug kam tuo domintis, teko plačiau papasakoti ir atsakyti į klausimus. Leidyklos valdžia ir Lietuvos rašytojai, mokslo žmonės, kul-

Kauno Dramos teatro aktorius Petras Venslovas skaito ištrauką iš knygos

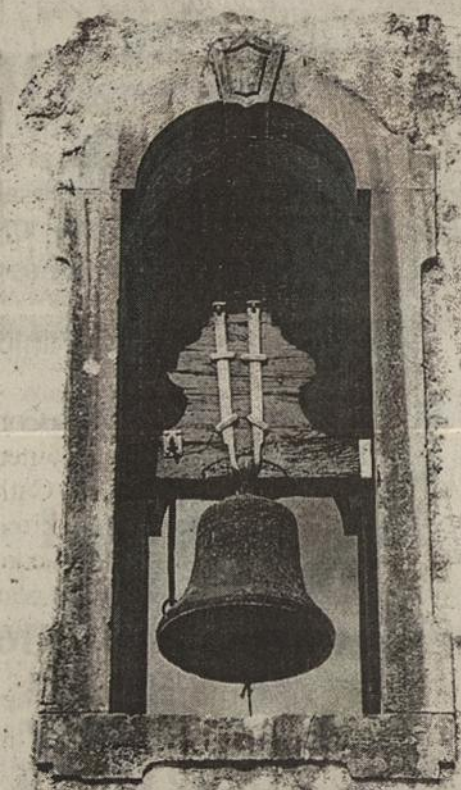

Oginskių kultūros istorijos muziejus Rietave gavo naują Magdalenos Birutės Stankūnienės, gyvenančios Chicagoje, paveikslų siuntą. Iš viso 33 darbai. Tai originalų ir reprodukcijų ciklai "Gėlių vizijos" ir "Metų laikai Lietuvoje".

Vilniuje balandžio 2 d. daugiau nei 4 tūkstančiai žiūrovų klausėsi muzikos projekto, kurį "Scorpions" atliko kartu su Lietuvos valstybiniu simfoniniu orkestru. Jam dirigavo Christian Kolonovits iš Austrijos. Koncerto metu skambėjo garsiausių grupės šlageriai - "Wind Of Change", "Still Loving You" ir kiti. Tai jau antras Lietuvos valstybinio simfoninio orkestro bendras projektas su užsienio roko grupe. Prieš dvejus metus orkestras koncertavo su garsia britų grupe "Electric Light Orchestra".

Adomas Levadzė, Jr. Anykščių rajone surengė atviro namo instaliaciją "kurkliniai5/mimieriniai2". Juodosios keramikos meistrė Lina Pam Li-Ivanov instaliacijos pristatymo metu grojo didžiaisiais lietuviškais skudučiais, o betyga Ken-gu ir Lev Bason prancūziškai dainavo lietuviškas sutartines.

Kovo 30 dieną "New York Times" atspausdino Mike Silverman recenziją, pavadintą *"Domingo triumfas "Parsifalyje"* apie kovo 29 d. įvykusį R. Wagnerio "Parsifalio" spektaklį Metropolitan operoje. Tą dieną garsiajame teatre debiutavo Violeta Urmanavičiūtė-Urmana. Štai ką rašo M. Silverman: "Džiugu, kad šį kartą Metropolitan opera rado Placido Domingo tikrai jo vertą partnerę - Violetą Urmaną, nuostabų, patrauklų mecosoprano iš Lietuvos. V. Urmanos debiutas Metropolitan operoje - įspūdingiausias tarp pastarųjų metų debiutų šiame teatre. Urmana turi tikrai reto grožio, delikatumo, švelnumo ir lygumo balsą. Ji nuostabi savo rūpestingomis, švelniomis, glamonėjančiomis, giliai įsis-kverbiančiomis balso melodinėmis linijomis, kai vilioja Parsifalį. Tačiau jos nusivylimas vis auga ir pasirodo nepaprastos neviltingos natos. Jos beribis balsas leidžia laisvai skambėti ir aukščiausios partijos natoms - Kundry šūksniai nė vienoj vietoj netapo spiegiu, o tik nuostabiai išdainuota muzika". Balandžio 24, 25 ir 26 d. V. Urmanavičiūtė dainuos Chicagoje G. Verdi "Requiem", diriguojant Daniel Barenboim. "New Yorko debiuto" seriją užbaigs A. Schonbergo "Gurės dainos", skambėsiančios garsiojoje "Carnegie Hall" salėje gegužės 6 dieną diriguojant J. Levin. Paklausta, kokį įspūdį pačiai paliko debiutas Metropolitan operoje, V. Urmanavičiūtė su džiaugsmu pažymėjo, kad dar tokio "Parsifalio" nėra dainavusi. Diriguojant J. Levin, dainuoti buvo itin patogų ir lengva, o nuostabus partneris Placido Domingo įkvėpė netikėtiems interpretacijos proveržiams. "Publika plojo, klykė stovėdama ir tuomet, kai scenoje lenkėmės abu su P. Domingu, ir kai lenkiausi viena. Po spektaklio aplankė gausus būrys R. Wagnerio draugijos narių. Lietuvių taip pat buvo nemažai, net atvažiavusių iš Los Angeles.

ŠIMUN ŠITO ČORIČ Klausyk, Iride!

Laiškai iš Kroatijos 199*

šimtį didžiausių pasaulio kalbų, "Klausyk, Iride!" (į lietuvių iš anglų kalbos išvertė Vaida Kelerienė).

Tai poetinis-dokumentinis karo Kroatijoje (1991-1995) dienoraštis, lietuvių skaitytojams pristatęs ne statistinę, šaltą, oficialią Balkanų regiono krizės pusę, bet priešingai, pateikęs intymų karo pėgyvenimą atskiro - kenčiančios ir kankinamos tautos - žmogaus požiūriu. Tai neslepiai krikščioniškas žvilgsnis, mėginantis aprėpti ir surasti moralinę atsvarą serbų okupacijos parbloktai kroatų tautai ir valstybei, trumpomis, itin išraiškingomis novelėmis, meno

dentas Almantas Samalavičius, knygos vertėja Vaida Kelerienė bei plačiai žinomas Kauno Akademinio Dramos teatro aktorius Petras Venslovas, publikai paskaitęs išskirtines knygos "Klausyk, Iride" dalis (atskiras novelės) bei knygos mecenato, Great Neck, NY, gimusio ir iki šiol ten gyvenančio lietuvių Aleksandro Wesey (Vasiliausko) kreipimąsi-laišką, parašytą knygos sutiktuvių Lietuvoje proga. Klausytojai buvo pakerinti aktoriaus balso, neskubriai perteiklusio kroatų tragediją. Tai mažos, didumu veik tokios pat kaip ir lietuvių, tautos tragedija, tad publika tiesiogine to žo-

Kalba Lietuvos PEN prezidentas Almantas Samalavičius (pirmasis iš deš.). "Klausyk, Iride" autoriui Šimun Šito Čorič vertėjauja Aušra Simanavičiūtė

tūrininkai džiaugėsi, kad išeivijoje atsiranda žmonių, suprantančių dabarties Lietuvą, jos kultūrinę reikmę ir negalias. "Klausyk, Iride!" bus ne tik platinama knygynuose, bet ir dovanojama Lietuvos kaimo ir miesto mokykloms, su ja bus supažindinami Vilniaus universiteto studentai. Reikia tikėtis,

kad tai bus savotiškas tiltas tarp dviejų mažų tautų (kroatų ir lietuvių), kurių istorinis likimas savotiškai panašus, nors lietuvių pastaruosius dešimtmečius buvo "dainuojančią revoliuciją", o ne tikrą karo siaubą patyrusi tauta, bet galėjo būti ir kitaip (sausio 13-osios įvykiai galėjo virsti karo pradžia)... Ne vienas, skai-

tydamas šį karo dienoraštį, turbūt apie tai susimąstys.

Lietuvos Šv. Kazimiero provincijos vadovas, Lietuvos pranciškonų provincijos Tėvas Benediktas kovo 19 d. svečiui paskyrė visą sekmadienį ir supažindino jį su Kaunu - vienu didžiausių dvasinių ir kultūrinių Lietuvos centrų.

Kad lietuviai gautų ir skaitytų knygas...

Kalba, perskaityta kroatų pranciškono Šimun Šito Čorič knygos "Klausyk, Iride!" Tyto albos leidyklos pristatymo vakare, įvykusiame Aktorių namuose, Vilniuje š.m. kovo 16 d.

Sveikinu iš tolimos Amerikos ir atsiprašau, kad negaliu dėl tokio didelio atstumo dalyvauti šiam įdomios knygos pristatyme. Bet šia proga norėčiau tarti pora žodžių.

Užaugau Amerikoje. Įstojęs į jaunųjų lietuvių-amerikiečių organizacijas, susipažinau ir su senesniais lietuvių, o kartu ir su Lietuva - iš kur mano tėvai atvažiavo į Ameriką.

Mieste, kur gyvenau, augo daugiau lietuvių vaikų ir mes mokėjom kalbėti ir dainuoti lietuviškai. Vietiniai kunigai mus matė augant lietuviškoj dvasioj. Buvo nuspręsta, kad čia turi būti suorganizuota Lietuvos Vyčių kuopa. Taip mes tad buvom suorganizuoti.

Grįžtant prie Lietuvos Vyčių istorijos ir jos tikslo tarnauti Dievui ir Tėvynei, keletas žodžių apie pirmąjį Vyčių steigėją, Mykolą A. Norkūną. Jaunystėj Mykolas Norkūnas buvo knygnešys, slapta gabenęs knygas, net porą sykių buvęs pagautas caro policininkų ir uždarytas į kalėjimą. Žinoma, caro laikais lietuvių tauta negalėjo kalbėti, skaityti arba melstis lietuviškai! Persekiojamas ir gaudomas, M. Norkūnas atvyko į Ameriką...

Tai buvo pačioj XX amžiaus pradžioj, 1900 m. Mykolas Norkūnas buvo labai tinkantis žmogus sąjūdžiui vadovauti, jis buvo giliai tikintis, be to, ir blaivininkas. Apsigyvenęs čia, Amerikoje, jis pastebėjo, kad Lietuvos imigrantai buvo apsilėidę tikėjimo klausimu, girtuokliavo. Žinoma, daug šių emigrantų buvo jauni, nevedę,

viengungiai. Tad jis ėmė keliauti po visą Ameriką įkalbinėdamas ir ragindamas lietuvių imigrantus negirtuokliuoti, bet susijungti, bendradarbiauti ir gyventi dorai, švariai, auginti šeimas ir t.t. Jis prašė ir kunigų pagalbos, kad prie viso to prisidėtų. Kartu su kunigais jis sušaukė masinį susirinkimą ir 1915 m. įsteigė Lietuvos Vyčių organizaciją. Tais pačiais metais ir mes Great Necke įsteigėm sa-

remia Lietuvos žmones, siųsdami aukas ir įvairias labdaras.

Visą savo jaunystę kalbėjau lietuviškai. Įstojęs į Lietuvos Vyčius, sužinojau apie Lietuvos sunkų gyvenimą caro laikais ir sovietų okupacijos metu. Mano idealas buvo Mykolas Norkūnas, kuriam rūpėjo, kad lietuvių gautų ir skaitytų knygas. Ir šiandien mes Amerikoje rūpinamės, kad Lietuva gautų visokių kalbom knygą, įvairiau-

A. Wesey (Vasiliauskas) su žmona Stase

vo kuopą ir ji jau buvo 109-toji. Taigi taip viskas prasidėjo. Nenorėdamas varginti dar ilgesniais aprašymais, tik priminsiu, jog dabar Amerikoje veikiančios Lietuvos Vyčių kuopos nuolat teikia pagalbą Lietuvai. Per pastaruosius 10 metų Lietuvos Vyčiai pasiuntė į Lietuvą 83 didelės siuntos su medikamentais, o jų vertė pinigais būtų apie 63 milijonus dolerių. O dar nesuskaiciuota, kiek Vyčiams priklausančių žmonių asmeniškai

sias enciklopedijas ir kompiuterius, kad ne tik gautų iš užsienio, iš Amerikos, bet ir pačioj Lietuvoj knygų leidyba nenutrūktų.

Su šiomis mintimis aš savo auką prisidėjau ir prie šios svarbios, lietuvių kalbą išverstos knygos išleidimo.

Tegul Lietuva gyvuoja ir tegul jos žmonės prašvinta ir tobulėja!

A. Wesey-Vasiliauskas,
Lietuvos Vyčių Amerikoje garbės narys

Rami naktis Vukovare

Šimun Šito Čorič

Dabar Vukovaras - suniokotas miestas. Jo namai tušti, be gyvybės. Nei durų, nei langų, tik didžiulės skylės sienose ir kur tik užmato akys - griuvėsiai.

Soduose ir prie įėjimų į rūsius tyso negyvi kūnai, nes nespėta jų išnešti ir palaidoti. Nejaugi manai, kad tokioj sumaišty daug galima palaidoti?!

Trys mėnesiai rodėsi ilgesni už gyvenimą. Nebuvo valandos, kad nekrėstų iš dangaus tūkstančiai mirtinų sviedinių. Jei per naktį jų nukrisdavo mažiau nei tūkstantis, Vukovaro radijas pranešdavo, jog naktis buvusi palyginti rami.

Kadaise žaliavusiame mieste neliko nenuvalinto medžio. Parkai juodojo. Tamsiai rudos dėmės - tai sukresęs kraujas. Vėjas blaškosi lyg šmėkla. Kartais atrodo, kad girdi dūstantį žmogų - tarsi priešmirtinę valandą.

Nematyti kačių, negirdėti kimaus varnų kranksėjimo.

Šitai pasakoja žmonės, buvę tenai, ir dar jie priduria: "Jeigu tau nėra reikalo ten vykti, tai jokiais būdais ir nedaryk to. O jeigu vyksi, tai užsidenk akis ir užsikimšk ausis!"

Nors yra žmonių, kuriems tai visai nerūpi. Keli tokie ką tik paliko senosios Eltz'ų pilies rūsius.

Neseniai ten buvo užsukęs karininkas ir štai ką jis papasakojo: garsusis vyno rūšys virtęs vyno vonia. Jugoslavijos karininkai prakiurdė statines, kad lig soties prisigertų. Lygiai kaip Raudonoji armija, įsilaužusi į Sankt Peterburgo Žiemos rūmų rūsius.

Skaitytojai rašo "Darbininkui"

Klaidinga informacija

"Darbininkas" kovo 2 d. straipsnyje "Lietuvoje gausėja Europos Sąjungos ir NATO šalininkų" rašo: "Sausio pabaigoje atliktos apklausos duomenimis 53% apklaustųjų balsuotų už stojimą į Europos Sąjungą ir 46% už stojimą į NATO ir t.t.". Šias žinias atspausdino dienraštis "Lietuvos rytas".

Statistika yra naudinga gyventojų informacijai, jeigu kartu parašomas apklaustųjų asmenų skaičius. Suprantama, yra skirtumas, ar apklaustųjų yra 50 ar 100, ar 500, ar 1000, ar daugiau.

Jeigu atliktos apklausos duomenys būtų papildyti apklaustųjų skaičiumi, tada kiekvienas skaitytojas susidarytų nuomonę jos patikimumu. Dabartinė apklausos statistika yra bevėrtė, jeigu buvo apklaustas mažas skaičius žmonių.

Vytautas Šestokas
Los Angeles, CA

Neišmeskite atvirukų!

Gerbiamieji,

Lietuvoje atvirukai pradėti leisti praėjusio šimtmečio pabaigoje. Nors jie tapo neatsiejama mūsų kultūros istorijos dalis, o jų per tą laiką pagaminta nesuskaičiuojama galybė, surasti senuosius darosi vis sunkiau.

Kai kas juos tvarkingai saugo, kiti laiko užkištus giliai stalčiuose, o dar blogiau, kai juos be jokio gailesčio išmeta.

2000 m. kovo 3 d. Šiaulių "Aušros" muziejui buvo padovanota 60,000 atvirukų kolekcija. Tuomet ir susikūrė atskiras šio muziejaus padalinys - Atvirukų sektorius.

Mes renkame įvairių pasaulio šalių atvirukus: bet kokio laikmečio, bet kokia tema, su įrašais ir be jų. Žinoma, pirmiausia lietuviškus. Rengiame jų parodas. Deja, stokojame literatūros apie filokartiją. Nėra Lietuvoje ir žurnalų filokartijos klausimais. Mielai bendrautume su kitais Atvirukų muziejais.

Mūsų žiniomis, daug atvirukų leido ir platino įvairios lietuvių bendruomenės, organizacijos bei privati leidėjai visuose pasaulio žemynuose. Deja, labai nedaug jų leidinių pakliuvo į Lietuvą. Dar mažiau jų yra muziejaus rinkiniuose.

Nuoširdžiai dėkojame tėvynainiams, jau atsiuntusiems nemažą kiekį atvirukų. Išties - tai neįkainojamos siuntos. Atvirukas yra brangus mūsų tautos kultūros istorijai. Jame vertiname ne tik pateiktą korespondentinę informaciją su pašto žymekliais, bet ir meniškumą, dailininko ar fotografo kūrinį. Ypač brangūs seni atvirukai.

Kviečiame lietuvių bendruomenės narius, kultūros fondų atstovus, kolekcionierius bei visus kitus prisidėti prie atvirukų išsaugojimo. Padovanokite atliekamus atvirukus mums, ir mes juos išsaugosime ateities kartoms. Ant atskiros lapelio užrašykite savo vardą, pavardę, tikslią adresą - šie duomenys reikalingi eksponatų registravimui.

Mūsų adresas: Šiaulių "Aušros" muziejus, Atvirukų sektorius, muziejiniškai Almantas Šlivinskas ir Antanas Dilys, Vytauto 116, 5400 Šiauliai, Lietuva/Lithuania. El. paštas: ausros.muz@takas.lt Su pagarba,

R. Balza,
Šiaulių "Aušros" muziejaus direktorius

Katedros aikštę paaugliai pavertė sporto aikštynu

Į puiką dangą išklotą Katedros aikštę šiltomis dienomis susirenka paaugliai net iš atokių Vilniaus rajonų. Ko gero lygiausia Vilniaus aikštė labai tinka važinėti riedučiais, riedlentėmis ir dviračiais. Paaugliai ne tik rodo savo meną, bet ir treniruojasi. Besirenkantys

jaunimas įkvėpė centrinei Vilniaus aikštei gyvybės. Anksčiau Katedros aikštėje buvo juntama ypatinga rimtis. Tačiau paaugliai pastebi, kad kai kurie praeiviai į juos žvelgia įtariai - suaugusiems atrodo, kad tik apkvaišę paaugliai gali taip siausti miesto centre. Lietuvos rytas

Iš Chicagos į Lietuvą sugrįžo pianistas Rokas Zubovas

Chicagoje dešimt metų praleidęs pianistas, muzikos mokytojas, kultūrininkas bei visuomenininkas Rokas Zubovas šių metų sausio mėnesį kartu su žmona, irgi pianiste, Sonata, sugrįžęs gyventi į Lietuvą, sako nepasiilgęs McDonald's restoranų maisto ir Vilniuje jų nelankas.

Chicagoje gerą darbą turėjęs (St. Ksaverio universitete dėstytoju dirbęs arba kaip kiti vadino - profesoriumi buvęs) Zubovas, palikęs įsigytus namus ir pardavęs dvi mašinas, panūdo grįžti į savo gimtinę Lietuvą.

Kuomet daugumas mūsų tautiečių masiškai stengiasi bėgti iš Lietuvos Amerikon, šis jo ir jo žmonos žygis buvo tikrai netikėtas. Kaip jis pats prisipažįsta, Amerikoje nebuvo blogai. "Dirbome, koncertavome, pasiekėme amerikoniškus standartus, turėjome savo namą, porą mašinų ir visus kitus dalykus", - kalbėjo po mėnesio Vilniuje pabuvojimo "Lietuvos žinių" korespondentui.

Tad kodėl šie jauni žmonės visa tai metė? "Nėra paprasta vienprasmiai atsakyti. Gal pasigedome tokio žmonių bendravimo, kurį tik Lietuvoje galima rasti. Juk nuoširdus bendravimas įmanomas tarp žmonių, kurie kartu užaugo, turi bendrą patyrimą. Mus visus sieja nematomi prigimtinių, fundamentalūs ryšiai. 10 metų vi-rėme amerikoniškose sultyse, bet negalėčiau pasakyti, kad įgijome bent vieną tikrą draugą. Tie, su kuriais bent kiek artimiau Amerikoje bendravome, irgi buvo lietuviai. Tarp jų buvo mielių žmonių, kurie padėdavo mums dar nespėjus paprašyti. Pakviesdavo į teatrą, į koncertą, įvedė mus į kultūrinę terpę, tas buvo labai svarbu pirmaisiais

studentavimo metais", - teigė pokalbininkas.

Į Lietuvą sugrįžęs šis mūsų kultūrininkas pabėrė ir nelabai mielių minčių Amerikos bei jų gyventojų adresu. Jam nepatiko, kad čia žmonės labai skuba, bėga, neturi laiko bendrauti. Jam atrodė, kad iš renginių greitai važiuojama todėl, kad būtų galima aplenkti kitus, kol dar nėra spūsties automobilių stovėjimo aikštelėje. Jis dar pridėda, jog amerikiečiai net nežino, kodėl jie skuba, nes tai įprasta daryti jų visuomenėje.

Paklausus, ar ko nors gero pastebėjo Amerikoje, Zubovas atsakė: "Tai labai geras kraštas studijuoti. Anglosaksai nuo seno pasižymi noru viską užrašyti, suklasifikuoti. Pirmieji enciklopedininkai - irgi jie. Studentai gali iš bet kurios bibliotekos gauti bet kokią spausdintą, užrašytą, įkalbėtą, suvaizdintą "materiolą".

Pastebėjo būdvardžių stygių

"Amerikoje lietuviukus mokiau muzikos. Jaučiausi atlikęs nemažą misiją, nes išmokiau juos būdvardžių. Jie gana gerai moka lietuviškus daiktavardžius, bet per juos nėra tokio tiesaus ryšio su kalba, o būdvardžiais mes išsakome savo emocijas. Liūdna ir linksma muzika, toliau - džiugiai linksma ar išdykėliškai linksma, o gal didingai linksma... Kompiuterių kalba - tai daiktavardžių kalba. Gal dėl to amerikoniškos emocijos pasaulis yra toks skurdus?"

Dėl mito, kad Amerikoje labai rūpinamasi žmogumi, Rokas Zubovas taip sureagavo: "Ten rūpinamasi žmogumi tik todėl, kad nebūtum už nesirūpinimą patrauktas teisminės atsakomybės. Yra griežtos taisyklės: jei

atidarai restoraną, tai privalai tualetą įrengti pora sėdimų vietų invalidams ir pan. Visa tai gerai ir svarbu. Bet Amerikoje esama kažkokio ištvirkusio purizmo. Perdėtas vartotojiškumas - irgi ištvirkimas. Jei žmogus turi 7 mašinas, jei vienas gyvena 4 aukštų name, tai yra ištvirkimas, nesaikumas".

Zubovas idealizuoja Lietuvą

Čia minimame pasikalbėjime Zubovas negaili komplimentų Lietuvai. Jis sako: "Lietuvos visuomenė yra dešimteriopai humaniškesnė už amerikietišką. Kiek mes bekeiktume Lietuvos valdžią, kiek besipiktintume banditais, vagimis ir t.t., vis tiek pas mus viskas orientuota į žmogų. Matai tai kasdien. Gal čia žmonės to jau nepastebi, bet aš, ką tik grįžęs, matau tai kiekviename žings-

nelyje. Štai sėdžiu kavinėje su draugu. Jis paklausė padavėjos, ar turi cigarečių. Ji paaiškino: "Bet pas mus cigaretės labai brangios. Geriau nueikite į kioską kitoje gatvės pusėje". Ji davė gerą, bet sau nuostolingą patarimą.

Paklaustas, ar grįžęs į Lietuvą, buvo užjęs valgyti į McDonaldą, buvęs chigagietis gana kategoriškai pareiškė:

"Ne. Ir nežadu to daryti. Manęs visai nedomina plastmasinė kultūra. Mes praėjusią vasarą apsisprendėme grįžti, visai be skausmo. Tiesiog visa tai - ne mums. Dabar gyvenu iš lietuviškos algos, esu Filharmonijos koncertų skyriaus viršininkas. Jau žinau, kad man stigs pinigų, kaip ir visiems kitiems, bet nepamirštu, kad gyvenau Amerikoje, gaudavau didelę algą, bet laimės tai neatnešė".

(nukelta į 7 psl.)

LIETUVA 2001

Pigiausios kainos skrydžiams į VILNIŲ vasarą iš New Yorko, Chicagos, Los Angeles, Detroito, Clevelando, Floridos ir kitų JAV miestų Finnair ir kitomis oro linijomis.

- Mašinų rezervacijos Vilniuje
- Viešbučiai
- 9 ir 14 dienų kelionės po Lietuvą

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel: 718-423-6161

800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-MAIL: VYTTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 1-888-205-8851

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

ATLANTIC EXPRESS CORPORATION
APRIL PICK-UP SCHEDULE

April 12	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
April 13	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm
April 14	Brooklyn, NY	12-1 pm
April 24	New Haven, CT	12-1pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
April 26	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
April 27	Philadelphia, PA	11-12 noon
April 28	Brooklyn, NY	12-1 pm
	Riverhead, NY	3-4 pm
April 30	Putnam, CT	1-2 pm

For more information please call:
1- 888-615-2148 or 1-888-205-8851

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$499 r.t.

One way to Vilnius \$325

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

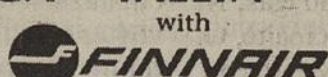
New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

RigaVen Travel, Inc.

We provide complete Travel Services
VACATIONS - TOURS - CRUISES
WITH PERSONAL RECOMMENDATIONS
and always competitive fares to

RIGA -- TALLIN -- VILNIUS

LUFTHANSA
OR OTHER CARRIERS
"Call for Details"

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706

Tel. 631-665-4455 Fax 631-665-6164

1-800-291-8311

E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

Kviečiame visus taupyti ir skolinti iš
lietuvių įsteigto ir vadovaujamo

SCHUYLER SAVINGS BANK

24 Davis Ave.

Kearny, New Jersey 07032

Bankas švenčia 75-erių metų sukaktį!

Pilnas ir draugiškas patarnavimas, įskaitant

* Taupymo sąskaitas, sertifikatus ir IRA

* Čekių sąskaitas - asmeniškas ir komercines

* Paskolas - namų, namų remonto,

Home Equity ir automobilių

* ATM naują mašiną ir korteles

* Tiesioginį pinigų deponavimą

Patogios darbo valandos,

pilnai Federalinės valdžios apdraustas sąskaitos

Kalbame lietuviškai...

Mūsų telefonai: (201) 991-0001

arba skambinkite mums nemokamai:

1-888-SCHUYLER (1-888-724-8953)

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

MAY PICK-UP SCHEDULE

May 9	Cape Cod, MA	3:30 - 5:00 pm
May 10	Albany, NY	7 - 8 pm
May 11	Binghamton, NY	9 - 10 am
May 11	Scranton, PA	12 - 2 pm
May 11	Frackville, PA	5 - 6 pm
May 12,13	Baltimore, MD	1 - 3 pm
May 12	Brooklyn, NY	1 - 4 pm
May 13	Bridgeport, CT	12 - 3 pm
May 17	Brocton, MA	3:30 - 5:00 pm
May 18	Lowell, MA	2 - 3 pm
May 18	Lawrence, MA	2 - 3 pm
May 18	Nashua, NH	4 - 5 pm
May 19	Worcester, MA	12 - 3 pm
May 20	Hartford, CT	9:30 - 11 am
May 20	Waterbury, CT	11:30 am - 1 pm
May 21	Kennebunkport, ME	12 - 1 pm
May 22	Norwood, MA	6 - 7 pm
May 23	Putnam, CT	1 - 2 pm
May 23	Providence, RI	4 - 5:30 pm

CONTAINER LEAVES ON MAY 25

Lietuviai esame visi -
Lietuvių Fonde ar esi?

14911 127th Street
Lemont, IL 60439
Tel.: (630) 257-1616
Fax.: (630) 257-1647

LIETUVIŲ FONDAS **LITHUANIAN FOUNDATION**

Santrumpos: atm. įn. = atminimo įrašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, įm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įrašų iš viso.

2001 m. sausio mėn.

2 x \$5 - Kuzmickas Stefa, \$105; Skaisgirys Kazys, \$180.
5 x \$10 - Barisa Bart, \$180; Mustaikis Albertas, \$285; Šaulys pre. Kazimieras atm. įn.: Šaulys Dalia, \$3,230; Selenis Bronė, \$890; Tamulis Arvydas ir Audronė, \$210.
1 x \$15 - Mažeika Antanas, \$115.
4 x \$20 - Gilyas Vladas, \$175; Linkus Mėta, \$2,050; Matekūnas Juozas ir Adelė atm. įn.: Butkūnas Andrius, \$855; Tomkutė Milda, \$195.
4 x \$25 - Atutis Aleksandras ir Jadvyga, \$560; Ivaška Rymanas ir Dalia, \$125; Newberry Julija, \$145; Usackas Stasys, \$25.
2 x \$30 - Beiga Sofija, \$830; Vaičys Jonas, \$430.
1 x \$38.70 - Banevičius Mykolas ir Danguolė, \$388.70.
7 x \$50 - JAV LB Long Island skyrius, \$50; Kučiauskas Igoris, \$2,505; Laniauskas Rimantas, \$500; Liktorienė Bronė atm. įn.: Liktorius Ferdinandas, \$1,050; Maurukas Kazimieras atm. įn.: Maurukienė Stasė, \$650; Paulionis Vitas B. atm. įn.: Paulionis Veronica, \$950; Rožėnas Albertas (miręs) ir Konstancija, \$1,800.
9 x \$100 - Brighton Parko Namų Savininkų draugija, \$1,800; Klimkienė Gintarė \$125; Mackevičiūtė Agnė, \$100; Pažerūnas Pijus, \$200; Pellett Judy, \$475; Sealey prof. Raphael, \$3,000; Snarskis Bronius atm.: Snarskis Regina, \$700; Steikūnienė Monika, \$100; Varneckas Vitalis atm. įn.: Pellett Judy, \$550.
2 x \$300 - Gedvila Ona testamentinis palikimas, \$800; Kazlauskas Algis K. ir dr. Teresė, \$550.
Iš viso \$2,203.70

2001 m. vasario mėn.

2 x \$10 - Taoras Juozas atm.: Yankowski Ron, \$10; Stulpinas Stasys atm. įn.: Stulpin Liudmila, \$405.
1 x \$20 - Tamoshunas Antanas atm. įn.: Juškaitis Regina, \$1,020.
1 x \$25 - Balienė Stefania atm.: Zaparackas Algis ir Yolanda, \$1,175.
1 x \$25.35 - Misiūnaitė Agnė, \$125.35.
2 x \$50 - Jeneckas Elena, \$380; Klosis Walter, \$1,085.
8 x \$100 - Balzekas Family Foundation, Inc.: Balzekas Stanley Jr., \$200; JAV LB Clevelando Apylinkė, \$3,100; Karaška Narimantas ir Ona, \$800; Kavaliauskas-Kovas Pranas ir Ona atm. įn.: Reškevičius Gražina ir Cotton Elena, \$100; Reškevičius Albinas ir Gražina, \$600; Simėnas Alysa atm. įn.: Grayson Vida, \$790; Venclova Tomas, \$860; Žolynas Kostas ir Ona, \$600.
2 x \$200 - Lapatinas Vytas, \$1,800; Šlenys Kazimieras atm. įn.: Šlenys Liudas, \$700.
1 x \$1,000 - Ballantyne Dorothy, \$2,000.
Iš viso \$2,390.35

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 2001.II.28 - 10,609,638 dol. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą, jaunimą - 7,721,595 dol. Palikimais gauta - 5,579,613 dol.

Padarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvii Fondui: LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION.

Visi remkime Lietuvii Fondą, nes Lietuvii Fondas remia lietuviybę.

Philadelphijos lietuvių šventė

Balandžio 21-22 dienomis Philadelphijoje vyks tikras renginių šurmulys. Trys atskiri renginiai suteiks visiems galimybę, pagal kiekvieno pomėgius, kur nors dalyvauti, o šeštadienio vakaro renginyje visiems kartu pasilinksinti.

Sporto šventė

Šeštadienį, balandžio 21 d., Philadelphijos mieste vyks rajoninė sporto šventė su krepšinio ir stalo teniso varžybose. Krepšinio rungtynės vyks Heitzman Recreation Center (Pickwick ir Amber Streets, netoli Lietuvių Namų), o stalo teniso varžybos vyks Lietuvių Namuose (2715 E. Allegheny Ave., Philadelphia). Sporto šventės reikalus tvarko vietinis sporto klubas ARAS. Besidomintieji sportu prašome kreiptis į Rimą Gedeiką, tel. (609) 586-2968.

Atlanto pakraščio LB apygardų ir apylinkių valdybų apygardinis suvažiavimas

Abi savaitgalio dienas vyks JAV Lietuvių Bendruomenės Atlanto pakraščio apygardų ir apylinkių valdybų apygardinis suvažiavimas, kurį rengia dr. Romualdas Kriauciūnas, JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas organizaciniais reika-

lams. Suvažiavimą globoja Pietryčių apygardos valdyba (pirm. Vytas Maciūnas) ir Philadelphijos LB apylinkės valdyba (pirm. Vytas Bagdonavičius).

Šeštadienį, balandžio 21 d., vyks suvažiavimo darbo konferencijos LB veiklos svarbiems einamiesiems reikalams aptarti. Šioje suvažiavimo dalyje dalyvauja tik apygardų ir apylinkių valdybų atstovai. Visoms Atlanto pakraščio valdyboms pasiųsta smulki suvažiavimo informacija. Šeštadienio konferencijos vyks Philadelphijos Lietuvių Namų Kultūros centre (Lithuanian Music Hall patalpose).

Sekmadienį, balandžio 22 d., suvažiavimas bus tęsiamas Šv. Andriejaus parapijoje. Po 10:30 val. lietuviškų šv. Mišių parapijos salėje bus skaitomas pranešimas NATO klausimais suvažiavimo dalyviams ir Philadelphijos apylinkių lietuviškajai visuomenei. Apie tai, kokia Lietuvos padėtis NATO plėtros eigoje ir kuo mes galime prisidėti, kad ateinančių metų viršūnių suvažiavime Lietuva būtų pakviesta į NATO, kalbės Kęstutis Jankauskas, ministras patarėjas NATO klausimais Lietuvos ambasadoje Washingtone, D.C., ir Algirdas J. Rimas, JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas.

Brockton, MA

Vasario 16-osios minėjimas

Išaušta naujas rytas. Nuplėšiam kalendoriaus lapelį. Vasario 16-oji – ši diena daugeliui pasaulio tautų niekuo neypatiną. Tačiau jau daugiau nei aštuonis dešimtmečius šie magiški skaičiai reikšmingi ant Baltijos kranto įsikūrusiai tautai – Lietuvai. Diena, kuri buria ir vieniya po visą Žemę išsklaidytus tautiečius.

Šiais metais Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo ir atstatymo minėjimą Brocktone pradėjome švęsti vasario 11 d. po šv. Mišių nuvykę į miesto rotušės aikštę. Ten pakėlėme Lietuvos trispalvę, ir ji plevėsavė visą savaitę. Miesto meras Mr. John Yunits įteikė Vasario 16-osios proklamaciją ir vasario 18 d. kartu su savo žmona dalyvavo minėjime. Šv. Kazimiero parapijiečius kasdien pasitinka paminklas - kryžius. Vieta, kur nulenkiame galvas, malda ir tylos minute pagerbiame žuvusius už Lietuvos laisvę 1918 m., prie televizijos bokšto Vilniuje ir Medininkuose. Jų nebėra gyvųjų tarpe, pasikeitę daiktai, išnyko žmonės, tačiau liko jų mintys ir svajonės. Liko jų vizija: laisva Lietuva.

Pagrindinis kalbėtojas – visiems gerai žinomas ir gerbiamas, ilgametis (16 metų) buvęs JAV Lietuvių Bendruomenės Brocktono apylinkės pirmininkas – Stasys Eiva. Prelegentas paspažino apie Brocktono apylinkės lietuvių veiklą, prasidėjusią 1949 m. birželio 22 dieną. V. Tamošaičio iniciatyva buvo suorganizuotas naujai atvykusiųjų ("displaced persons") susirinkimas lietuvių "Sandaros" klube. 1955 m. kovo 12 d. buvo įkurta JAV LB Brocktono apylinkė ir išrinkta pirmoji valdyba: pirmininkas – prof. B. Vitkus, vicepirmininkas – A. Dilba, sekretorius – J. Ludonis, išdininkas – E. Bludnikas, kartotekos vedėjas – J. Činčys.

Šeštadieninė mokykla Brocktone veikė 1951–1987 m. Kantrūs, energingi ir pasiaukojantys pedagogai - J. Danusevičius, A. Sužiedėlienė, O. Danusevičienė, I. Eivienė, A. Padagas, K. Keblinskienė, N. Kucinaitė, O. Keturakienė, R. Plonytė-Bacon,

P. Viščinis, V. Skobeikienė, L. Senutienė ir E. Ribokienė - skiepijo vaikams meilę gimtajai kalbai, supažindino su Lietuvos istorija ir kultūra.

Jau nuo seno lietuviai mėgo dainą. Pirmasis Brocktono lietuvių tremtinių choras buvo įkurtas 1949 m., vadovaujamas J. Strazdo. Nuo 1970 m. Šv. Ka-

Pas miesto merą 2001 m. vasario 16 d. (iš k. į deš.): R. Svirskis, D. Svirskienė, V. Bizinkauskienė, V. Bizinkauskaitė, R. Tomolonis, G. Žukauskaitė, A. Žukauskas, John Yunits, D. Dabregienė, J. Mikalauskas, S. Eiva

zimiero chorui vadovavo kompozitorius J. Gaidelis. Šis choras, per tryliką gyvavimo metų, giedodavo ne tik Šv. Mišiose, bet ir koncertavo Naujojoje Anglijoje: Boston (MA), Kennebunkport (ME), Hartford (CT), Providence (RI), Auriesville (NY). 1975-1976 m. vienos didžiausių ir populiariausių Bostono televizijos stočių kvietimu, choras giedodavo Bernelių Mišiose. Nuo 1990 m. chorui vadovauja vargonininkė iš Lietuvos - Jūratė Lalienė. Dabartinis choras koncertuoja, tačiau kiekvieną sekmadienį gieda Šv. Mišiose.

Daugiau nei 50 metų Brocktone kunkuliavo lietuviškas gyvenimo katilas. Be anksčiau minėtos veiklos, dar vyko kruvinojo birželio įvykių minėjimai; surengtos dailės parodos - C. Janušo, V. Rastonytės, ir Rutenio; organizuojamos įvairios rinkliavos ar rengiami pobūviai, paremti LB veiklą Amerikoje.

tūrinei veiklai, įgalino šio okteto koncerto suruošimą.

Philadelphija kviečia plačiąją lietuvišką visuomenę šios pavasario šventės renginiuose dalyvauti, paremti sportuojančio jaunimo pastangas, pasisemti žinių apie Lietuvii Bendruomenės ir Lietuvos ambasados veiklą dėl Lietuvos pastangų įstoti į NATO ir smagiai praleisti vakarą skambant Dainavos vyrų okteto dainoms ir Stasio Telšinskio šokių muzikai.

Šv. Andriejaus parapijos talpintuvus Lietuvai

Dukart metuose Šv. Andriejaus parapijos komitetas, vadovaujamas Jono Puodžiūno, organizuoja talpintuvus į Lietuvą - pavasarį ir rudenį. Jau daugiau kaip 20 talpintuvų buvo išsiųsta nuo Lietuvos nepriklausomybės atgavimo. Pirmajam šių metų talpintuvui siuntiniai bus priimami balandžio 28-29 dienomis Šv. Andriejaus parapijos salėje. Šeštadienį - nuo 10 val. ryto iki 4 val. p.p., sekmadienį - nuo 12 val. iki 4 val. p.p. Talpintuvus turėtų pasiekti Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendriją Vilniuje birželio pradžioje. Siuntiniai labdarai priimami veltui. Adresuoti siuntiniai gimtinėms kainuos po 20 dol. Norintieji daugiau informacijos prašomi skambinti Jonui arba Angelei Puodžiūnams, tel. (215) 632-2534.

t.m.g.

Kasmet finansiškai rėmė lietuvių radijo programą "Laisvės Varpa", įvairius spaudinius: "Draugą", "Darbininką", "Eglutę", "Pasaulio lietuvių", "Bridges", "Lituanus". Verta paminėti ilgametį valdybos narį A. Šeდიų - lietuviškų knygų platinimą, brocktoniškų dar vadina "knygnešiu". Jis yra surinkęs \$1,104 pelno vien už knygas.

Prelegentas pabaigoje palinkėjo 2000 m. gegužės 21 d. išrinktai naujai Brocktono lietu-

vių šokėjai pasirodo ne tik Bostone ir jo apylinkėse, bet yra dalyvavę Pasaulio lietuvių šokių ir dainų šventėse. Žaismingi ir linksmi šokiai mus tarsi nukėlė į kaimo vakaruškas, kur jaunimas susirinkdavo patrepsti, paįšdykauti, pasiausti.

Neseniai atvykęs iš Lietuvos ir naujai išrinktas 17-asis (anksčiau vadovavę pirmininkai: B. Vitkus, J. Valaitis, S. Stašaitienė, B. Ludonienė, E. Bludnikas, R. Bielkevičius, I. Eivienė, D. Meižys, V. Dambrasas,

vių valdybai (pirmininkui A. Žukauskui, vicepirmininkei D. Dabregienei, sekretorei D. Jau-degytei, išdininkei B. Silvia, protokolų sekretorei L. Šukienai) sėkmingo darbo. Kalba buvo palydėta gausiais žiūrovų plojimais. Mums, naujai atvykusiems, tai buvo tarsi istorijos pamoka apie Brocktono lietuvių praeitį: atverta skrynelė su daugiau nei 50 metų paslėptais "lobiais": kaip brocktoniškiai kūrė savo gerbūvį šiame krašte, organizavo įvairius lietuviškus renginius, mokė savo vaikus kalbėti lietuviškai, gerbti protėvių papročius ir tradicijas; o tie, kurie atvyko po II-ojo Pasaulinio karo ar čia gimę, mintimis nukeliauvo į nerūpestingas vaikystės ir žavios jaunystės dienas.

Siemetiniame minėjime meninę dalį atliko Bostono jaunimo šokių grupė "Sambūris" (vadovė N. Šnipaitė), gyvuojantis jau ne vieną dešimtmetį. Jaunie-

P. Jančauskas, E. Sužiedėlis, J. Rentelis, S. Eiva) Brocktono apylinkės pirmininkas A. Žukauskas padėjo visiems susirinkusiems, o ypač tiems, kurie buvo ir yra pilni energijos, entuziazmo ir ne vieną dešimtmetį palaiko lietuvišką dvasią Brocktone. Minėjime dalyvavo apie 100 lietuvių, nemažas būrys neseniai atvykusiųjų ("trečiosios bangos"), kurie maloniai priimti į brocktoniškų tarpą. Minėjime surinkta \$1,540 ir ši suma skiriama JAV Lietuvių Bendruomenei, Amerikos Lietuvių Tarybai, Vaikų Globai ir Tautos Fondui.

Vasario 16-ąją visus mus jungia kažkas neapčiuopiama, bet tikra ir gyva sąmonės gelmėse. Vargu ar gali kas likti šiai dienai abejingas. Vėjyje plevėsuoja trispalvė – tokia spalvinga, tokia švari, tokia laisva... Laisvė yra nedaloma!..

Daiva Jaudegytė

Iš Chicago į Lietuvą sugrįžo pianistas Rokas Zubovas

(atkelta iš 5 psl.)

R. Zubovą dar kartais pamatysime Amerikoje

Smagu yra girdėti, jog R. Zubovas dar visiškai nenutraukė ryšių su Dėdės Samo kraštu. Kaip jis teigia, čia liko protiniai kontaktai, kuriuos stengsis išlaikyti ir dar šį pavasarį čia atvyks koncertams.

Į Lietuvą jis buvo ne kartą nuvykęs koncertams ir gyvenamas Amerikoje. Įsikūręs Chicagoje, šis vyras, šalia nuolatinių koncertų šiame mieste bei kitur Amerikoje, nepamiršdavo ir visuomeninės veiklos. Kuomet pernai spalio 28 - lapkričio 5 dienomis Chicagoje vyko Čiurlionio 125-ųjų metinių festivalis, jis buvo vienas iš pagrindinių rengėjų. Per šį festivalį pirmą kartą nuskambėjo jo

parašyta kantata "De profundis" mišriam chorui, styginiam kvartetui ir fortepijonui.

Tie, kurie iš arčiau pažinojo Roką Zubovą bei jo žmoną Sonatą, žinoma, labai pasigės jų čia, nes jų įteigia, čia liko protiniai kontaktai, kuriuos stengsis išlaikyti ir dar šį pavasarį čia atvyks koncertams.

O be to, nežinia, kaip jiems iš tikrųjų klostysis Lietuvoje, kurią, bent šiuo metu, jie idealizuoja. Kas žino, kas bus po dešimtmečio ar daugiau metų? Galimas daiktas, jog Rokas Zubovas vėl pasigės Amerikos, bet nebūtinai - šio krašto McDonaldų ar kitų prozaikų vietų?

Edvardas Šulaitis

Žydai per Velykų vakarienę prisiminė istoriją ir dabartį

(atkelta iš 1 psl.)

karčią vergovę, sunkias klaidas. Duoną pakeičia maca - paplotėliai, kuriais žydai maitinasi Sinajaus dykumoje, kartūs žalumynai simbolizuoja patirtas kančias.

"Deramai švęsti padeda labdara iš JAV, Izraelio, Rusijos", - sakė vyriausiasis rabinas Sholom Ber Krinsky. Lietuvos žydai sulaukė 8 tūkst. pakelių ma-

cos, 2 tūkst. egzempliorių Hagado, apeigoms naudojamų vyno.

Vilniuje 100 Lietuvos ir Izraelio vaikų surengta šventinė stovykla, kurioje per aštuonias dienas bus laikomasi Pesach papročių, naudojamas šventinis maistas.

Dabar Lietuvoje gyvena apie 5 tūkst. žydų.

BNS

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: Darbininka@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Ateinantis sekmadienis balandžio 15 - Velykos, Kristaus Prisikėlimo šventė.

Didįjį Penktadienį - balandžio 13 d., visi katalikai, sulaukę 14 metų amžiaus, privalo susilaikyti nuo mėsos valgymo. O tikintieji nuo 18 iki 59 metų dar privalo pasninkauti, t. y. valgyti tik tris kartus per dieną, socialiai privalant tik vieną kartą, kitus du kartus tik lengvai užkandant.

Didįjį Penktadienį, balandžio 13 d., "Darbininko" įstai-gos bus uždarytos.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Didžiosios savaitės pamaldų tvarkos skelbimas tilpo "Darbininko" Nr. 13. Čia pakartosime **Velykų pamaldų tvarką**: Didįjį Penktadienį - 7 val. vak. - Žodžio liturgija, kurią praves vysk. Paulius A. Baltakis, OFM; Velykų Vigilijos mišios bal. 14 - šeštadienį - 8 val. vak. Velykų diena, balandžio 15: 6:30 val. ryto - Prisikėlimas (lietuviškai - angliškai). Kitos mišios: 8, 10 val. ryto ir 12:30 val. popiet.

Balandžio 2 d., 1 val. popiet Holy Cross parapijoje įvyko Maspetho trijų parapijų grupuotės susirinkimas. Buvo aptartos problemos, susijusios su Didžiojo Penktadienio bendra Kryžiaus kelių eiseną ir bendru palmių - verbų šventinimu; reikėjo gauti policijos leidimą dėl bendrų procesijų ir taip pat dėl bendro verbų šventinimo.

Už a. a. Elena Tamulynas, buvusią Vyčių 110 kuopos narę, sulaukusią 84 metų amžiaus, laidotuvių mišios buvo aukojamos balandžio 4 d., 9:30 val. ryto. Gilią užuojautą reiškiamė sūnui Antanui su šeima, kitiems artimiesiems ir Vyčių 110 kuopos nariams. Tegul ji išsi ramybės!

Parapijos lektoriai renkasi kiekvieną trečiadienį apie 7:30 v. v. parapijos salėje aptarti tos savaitės skaitinius ir evangelijos mintis.

Lietuvos Vyčių kuopos sekan-tis susirinkimas įvyks š. m. balandžio 29 d., kaip įprasta, tuo-jau po 11:30 val. lietuviškų mišių.

Parapijos jaunimo krepšinio programai pasibaigus, sporto vadovai šiuo metu praveda beisbolo programą, kuri vyksta kiekvieną šeštadienį.

Lietuviškos mišios aukojamos **savaitės dienomis** 7:30 val. ryto, o **sekmadieniais** - 11:30 val. ryto.

Vysk. P. A. Baltakio, OFM, kalendorius

Balandžio 19 - gegužės 3 - Didžioji Britanija - Londono Šv. Kazimiero parapijos 100 m. jubiliejus ir Anglijos bei Škotijos lietuvių lankymas.

Gegužės 4 - 7 - Vokietija, Vasario 16 gimnazijoje - Sutvirtinimo sakramentas.

Apiešimo parapijos žinios

Didžiosios savaitės apeigų Apiešimo parapijoje šiemet nebus.

Velykų dieną, balandžio 15 d. 7 val. ryto Prisikėlimo mišias aukos vysk. Paulius A. Baltakis, OFM. Po mišių - velykiniai pusryčiai parapijos salėje. 10 val. lietuviškų mišių Velykų dieną nebus.

Ona Baniutė Mačiūnienė, ilgus metus gyvenusi Woodhaven, NY, paskutiniu laiku - Matulaičio slaugos namuose Putnam, CT, mirė š. m. kovo 24 dieną, sulaukusi 93-jų metų amžiaus. Buvo pašarvota Gilman Funeral Home. Laidotuvių mišios įvyko Matulaičio namų koplyčioje. Palaidota kovo 31 dieną Cypress Hills kapinėse šalia savo vyro Visvaldo Mačiūno, mirusio 1983 metais. Nuliūdime liko duklė Guoda Bobelienė, sūnus Jonas Mačiūnas ir jų šeimos.

Apie Medicare teikiamas privilegijas galite plačiau sužinoti, atvykdami kiekvieno mėnesio trečią trečiadienį į Brooklyn Hospital Center, Downtown Campus, 121 De Kalb Ave. (at Ashland Place), pirmojo aukšto kafeteriją, Dining Room B. Pradžią 10 val. ryto. Šie Medicare privilegijų **paaiškinimai - seminarai** yra nemokami; tik reikia iš anksto rezervuoti vietą, paskambinant Eric Hausman, tel. (212) 476-2289. Suteikiamos įvairiausios informacijos, atsakinėjama į klausimus. **Sekantis seminaras - balandžio 18 d.**; po to - gegužės 16 d. ir birželio 20 d. Važiuojant požeminiu traukiniu A linija - iki Lafayette Ave. stoties; G linija - iki Fulton Street stoties; D, Q, M, N linijomis - iki De Kalb Ave. stoties.

Vilniaus Aušros Vartų parapijoje, 32 Dominick St., Manhattan, NY, Prisikėlimo mišios bus Velykų rytą, balandžio 15 d., 9 val. Po mišių parapijos salėje vyks velykinis pobūvis.

*Nėsu tau, Viešpatie, aš savo džiaugsmo auką,
išsaugotą, išsaugusią jaunų dienų javuos.
Tu man davel gyvenimą kaip gintarinį lauką,
Pražydusį pavasariais gražiausios Lietuvos!*

Bernardas Brazdžionis

Mieli tautiečiai,

Nuoširdžiai sveikinu Jus su artėjančia Prisikėlimo ir Atsinaujinimo švente - Šventomis Velykomis. Tegul Velykų rytas pasitinka Jus ir Jūsų šeimas saule, dangaus žydrine, žiedų lietumi, spalvingais margučiais, stipria sveikata, dvasios ramybe, meile ir Dievo palaima.

Nuoširdžiai Jūsų,

Ambasadorius VYGAUDAS UŠACKAS

Lietuvos Ambasadose Washingtonė
darbuotojų vardu

Vilniaus jėzuitų gimnazija

Chicagoje veikianti taryba "Baltic Jesuit Advancement", padedanti jėzuitų gimnazijoms, prašo aukų

Kun. Antanas Gražulis, SJ, Vilniaus jėzuitų gimnazijos direktorius, su gimnazistais

Viena iš seniausių Lietuvos vidurinio mokslo institucijų - Collegium Vilnense Societatis Jesu - buvo įsteigta 1570 metais. Mokyklos istorija, kaip ir pačios Lietuvos, buvo tragiška ir įvairi, bet galų gale 1994 metais gimnazija buvo sugrąžinta tikriesiems šeiminiškams, ir 1995 metais rugsėjo 11 dieną ji vėl atvėrė savo duris. Vilniaus jėzuitų gimnazijos direktorius kun. Antanas Gražulis, SJ, dabar lankosi JAV ir teko su juo pasikalbėti ir truputį daugiau sužinoti ne vien tik apie Vilniaus, bet ir apie Kauno jėzuitų gimnazijas.

Vilniaus jėzuitų gimnazijoje dabar dirba 53 mokytojai ir moko-si 482 mokiniai. Mes kaip privati mokykla galime išsirinkti savo mokytojus, ir vadovaujamės ugdymo organizavime ne tik LR švietimo ir mokslo ministerijos programa, bet ir tarptautiniais jėzuitų švietimo principais. Pvz.: mūsų gimnazijoje mokiniai valosi klases patys. Turime 25 globojamus senelius, jiems mokiniai nešioja

striubą ir duoną į namus. Atlieka 120 val. praktiką (vaikų namai, senelių globa, ligoninės). Mokiniai dalyvauja tarptautiniuose proektuose. Gimnazija siekia auginti žmogų, gebantį prisiminti atsakomybę ne tik už savo gyvenimą, bet ir artimųjų bei bendruomenės likimą.

Kauno jėzuitų gimnazija nėra privati, tai ten vyksta daugiau valdžios varžymo. Vilniuje mes turime daugiau laisvės. Galime geriau palaikyti drausmę. Pas mus privaloma tikybos mokymas, savaitinės praktikos programa. Visiems vaikams organizuojamos stovyklos, socialiniai darbai. Kadangi privati praktika veiksmingesnė, turime daugiau laisvės, geresnės tvarkos ir drausmės. Planuojama, kad Kauno jėzuitų gimnazija taptų privati. Aišku, privati mokykla turi daugiau finansinių sunkumų, tačiau privačioje mokykloje jaunuolių ugdymas ir auklėjimas geriau paruošia juos gyvenimui.

Katalikų gimnazijų ateitis yra

labai šviesi. Tėvai nori siųsti vaikus į mūsų mokyklą (dabar yra beveik keturi prašymai kiekvienai vietai), bet, norint veikti giliau ir prasmingiau, turime ieškoti paramos. Norėtusi gimnaziją praplauti, kad galėtume priimti daugiau mokinių mokytis. Norėtume turėti patalpas dvasingumo ugdymui. Būtų gerai turėti sporto ir aktų sales.

Visi šie planai reikalauja finansavimo. Chicagoje yra sudaryta "Baltic Jesuit Advancement" taryba, kuri padeda jėzuitų gimnazijoms Lietuvoje. Galima kreiptis ir aukas siųsti:

Lithuanian Jesuit Fathers - Baltic Project
2345 W. 56th St.
Chicago, IL 60636-1040
Tel. (773) 737-9891
e-mail: lithjesuit@aol.com

Dėkojame "Darbininko" redakcijai, kad leidote papasakoti apie gimnazijas. O mielus skaitytojus kviečiame visus, besilankančius Lietuvoje, aplankyti ir mūsų gimnazijas.

G. R.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO:

DARBININKO skaitytojai, atsiuntę prenumeratą, prisidėję aukomis laikraščiui stiprinti ir atsilyginę už įvairius patarnavimus.

Po 15 dol.: Elena Dirmantas, Glen Cove, NY; Albina Ralys, Richmond Hill, NY; Violeta Petrik, Syoset, NY; Irena Merlino, W. Hempstead, NY; A. Dėdinas, Woodhaven, NY; M. Palūnas, Akron, OH; Birutė Čyvas, Cleveland, OH; J. Kuncas, Export, PA; Aldona Kairys, No Providence, RI; Nancy Goubaitis, Edgefield, SC; Elena Purelis, Fairfax, VA; A. Barzdukas, Falls Church, VA.

Po 10 dol.: A. Vaitkus, Mission Viejo, CA; Elizabeth Wisneskas, San Gabriel, CA; J. Valaitis, Fairfield, CT; V. Vilčinskas, Kensington, CT; S. Zabulis, Manchester, CT; W. Butrimas, New Britain, CT; A. Semaška, New Britain, CT; V. Nenortas, W. Hartford, CT; A. Sužiedelis, Washington, DC; Theresa Bakanas, Wilmington, DE; V. Vaitkus, Juno Beach, FL; Juzefa Vizgirda, Seminole, FL; F. Rogers, St. Petersburg, FL; Liuda Kulikauskas, Treasure Island, FL; V. Momkuš, Chicago, IL; J. Baužys, Orland Park, IL; F. Domanskis, Western Sprgs, IL; V. Kasniūnas, Beverly Shores, IN; K. Vasaitis, Beltsville, MD; Aldona Aistis, Temple Hills, MD; Juzė Matioška, Centerville, MA; V. Bakšys, Dorchester, MA; Ina Nenortas, Dorchester, MA; R. Bačiulis, Quincy, MA; Eugenia Bačiulis, Quincy, MA; M. Park, Shrewsbury, MA; Rozalija Žukauskas, So. Weymouth, MA; Felicija Izbičkas, Westwood, MA; Zita

Zaranka, Westwood, MA; C. Savickas, Worcester, MA; B. Girčys, Worcester, MA; Regina Juška - Svoba, Madison Hts, MI; V. Kriščiūnėvičius, Warren, MI; Aldona Bodiya, W. Bloomfield, MI; Jadvyga Savickas, Nashua, NH; Regina Sherris, Edgewater, NJ; Ms. S. Jurskis, Fair Haven, NJ; Ona Savokaitienė, N. Brunswick, NJ; K. Šeštokas, Rahway, NJ; Mary Zinke, Piscataway, NJ; L. Kohanski, Union Beach, NJ; Genė Reznienė, Brooklyn, NY; Janina Simonaitis, East Rockaway, NY; Eugenija Ušelytė, Franklin Lanes, NJ; Jadvyga Matulaitis, Hillcrest, NY; S. Mažilis, Fishkill, NY; Helen Podzius, Jamaica, NY; Ana Povilaitis, Jamaica, NY; V. Liaugaudas, New York, NY; Nijolė Pelėda, Port Washington, NY; Giedrė Kumpikas, Queens Vlg., NY; Vita Simonaitis, Richmond Hill, NY; Gražina Šimukonis, Richmond Hill, NY; J. Lugauskas, Woodhaven, NY; Aleksandra Šakas, Lan-

caster, OH; Nellie Bayoras, Pittston, PA; A. Juzaitis, Plymouth Meeting, PA; Teresė Gečys, Huntingdon Valley, PA; K. Navakauskas, Coventry, RI; Dr. Gina Skučas, Fairfax, VA.

Po 5 dol.:

L. Morkūnas, Toms River, NJ; K. Terečiokas, Union, NJ; Emilija Sadonis, Verona, NJ; Liucija Kašuba, Brooklyn, NY; A. Rackauskas, Brooklyn, NY; A. Gedmintas, E. Meredith, NY; V. Nakutavičius, Fishkill, NY; V. Alones, Floral Park, NY; Helen Brazauskas, Flushing, NY; J. Orentas, Glen Oaks, NY; H. Miklas, Great Neck, NY; B. Nemickas, Huntington, NY; R. Lukas, Interlaken, NJ; D. Snyder, Jamaica, NY; W. Zlioba, Jamaica, NY; (bus daugiau)

Kiekviena auka yra didelė pagalba DARBININKUI. Laikraščio ateitis, tuo pačiu ir lietuvių išsivijoje priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

Nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko administracija

Neringiečiai ir draugai Jus kviečia į pirmąjį Neringa New Yorke vakara paremti Neringos stovyklą. Jūsų dalyvavimas tiesiogiai parems 2001 m. stovyklos programą.

Susitikime prie obels!

Neringa New Yorke

Šeštadien, 2001 m. balandžio 21 d.

Nuo 7:00 - 12:00 v. v.

Bilietai 60 dol. prie įėjimo.

Estonian House

243 East 34th St.

New York, NY

Gardžios vaišės - Muzika ir seni bičiuliai - Baras Klausimai: Neringa NYBenefit@yahoo.com

SKELBIMAI

27 centai skambinant į Lietuvą, 5,5 cmt. JAV. 24 val. per para, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais į TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT - patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk)

Lietuvis, lauko priežiūros darbu (landscaping - maintenance) bendrovės savininkas Washington, DC, ieško dviejų darbininkų, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373.

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT 06277.

Ieškoma atsakinga moteris namų ir aplinkos priežiūrai geromis sąlygomis. Reikalingas darbo leidimas. Skambinti (860) 928-5294. (sk.)

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojų:

Česius ir Irena Savickai, Worcester, MA, aukoja 100 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers

361 Highland Blvd.

Brooklyn, NY 11207

Pažymėkite, kad tai Jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

Ieško darbo: legali gydytojos šeima norėtų prižiūrėti pagyvenusius žmones, namą ir sodybą (kalbame lietuviškai ir angliškai, turime vairavimo teises, referencas). Tel. 718-274-0720 (po 7 val. vak.). FAX 702-973-7310. (sk.)

Reikalinga moteris padėti prižiūrėti vaikus ir namą. Ieškau sąžiningos, tvarkingos auklės nuo 30 iki 50 metų amžiaus, kuri myli vaikus, nerūko, ir norėtų dirbti pas mus Cape Cod rajone bent metus laiko. Skambinti 1-508-420-9082. (sk.)

Atlantic Express Corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, vėl priims siuntinius **šeštadienį, 2001 balandžio 14 d. nuo 12 iki 1 val. p.p.** Kultūros židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. 1-888-205-8851.

"VILTIES" siuntinių agentūra vėl priims siuntinius į Lietuvą šeštadienį, gegužės 12, nuo 1 iki 4 val. popiet. Mūsų atstovas yra Alg. Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Susitarus paims siuntinius iš namų.

Dirbanti moteris gali prižiūrėti vyresnio amžiaus žmogų, namus, kuris už tai jai suteiktų atskirą butą arba kambarį. Turi automobilį, kalba lietuviškai, rusiškai ir angliškai. Turi darbo patirtį. Arba: **nebrangiai nuomotų** butą ar kambarį. Skambinti: (908) 391-3736.

SIŪLOMI geri darbai moterims dirbti vaikų auklėmis arba namų šeiminiškėmis. Atlyginimas nuo 350 dol. iki 450 dol. savaitei. Galima gyventi šeimose. Būtinai minimalus anglų kalbos mokėjimas. Skambinti Joanai 718-894-1352. (sk.)